

ဆည်မြောင်းနည်းဥပဒေများ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
	ဆည်မြောင်းနည်းဥပဒေများ	
၁။	အခန်း (၁) အမည်နှင့်အဓိပ္ပာယ်ဖော်ပြချက်	၁
၂။	အခန်း (၂) ဆည်မြောင်းတည်ဆောက်ခြင်း	၃
၃။	အခန်း (၃) ဆည်မြောင်းများပြုပြင်ထိန်းသိမ်းခြင်း	၈
၄။	အခန်း (၄) ဆည်မြောင်းမှရေကိုရယူသုံးစွဲခြင်း	၁၉
၅။	အခန်း (၅) ရေပေးဝေမှုရပ်ဆိုင်းခြင်း	၂၂
၆။	အခန်း (၆) ဆည်မြောင်းရေသုံးစွဲသူများ၏ အခွင့်အရေးနှင့် တာဝန်များ	၂၅
၇။	အခန်း (၇) ကျေးရွာဆည်မြောင်းနှင့် ကျေးရွာရေနုတ်မြောင်းလုပ်ငန်းများ	၂၇
၈။	အခန်း (၈) ရေနုတ်မြောင်းအဖြစ် ကြေညာခြင်း၊ ပိတ်ဆို့မှုကို ဖယ်ရှားခြင်းနှင့် လျော်ကြေးတောင်းဆိုခြင်း	၂၈

“ဆည်မြောင်းနယ်နိမိတ်သတ်မှတ်ခြင်း”

၁။ ရေလွှဲဆည်၊ ရေလှောင်ကန် (Weir / Tank) ၏ ရေဝပ်ဧရိယာ

ရေလွှဲဆည်၏ ဒီဇိုင်းပြုသတ်မှတ်ထားသော အမြင့်ဆုံးရေကြီးမှတ် (Design Maximum High Flood Level) နှင့်အညီ ကွန်တို (Contour) ရစ်ပြီး ၎င်းကွန်တိုဧရိယာအတွင်း လူနေခြင်း၊ စိုက်ပျိုးခြင်း၊ ကျူးကျော်ခြင်းလုံးဝမပြုရ။ ဒီဇိုင်းပြုသတ်မှတ်ထားသော အမြင့်ဆုံးရေကြီးမှတ် (Design Maximum High Flood Level) နှင့် အထက်ပိုင်းအား လိုအပ်ချက်ရှိက ဒေသအာဏာပိုင် နှင့် ညှိနှိုင်းသတ်မှတ်ရန်။

၂။ တမံ၏ရေဝပ်ဧရိယာ (Water Spread Area)

ရေလှောင်တမံ၏ ဒီဇိုင်းပြုသတ်မှတ်ထားသော အမြင့်ဆုံး ရေကြီးမှတ် (Design Maximum High Flood Level) နှင့်အညီ ကွန်တို (Contour) ရစ်ပြီး ၎င်းကွန်တို ဧရိယာအတွင်း လူနေခြင်း၊ စိုက်ပျိုးခြင်း၊ ကျူးကျော်ခြင်း လုံးဝမပြုရ။ ၎င်းအမြင့်အမှတ်ထက် ပိုမိုကျော်လွန် မြင့်တက် နိုင်ပါက ဒေသအာဏာပိုင်နှင့် ညှိနှိုင်းသတ်မှတ်ရန်။

၃။ ရေလျှံတားပေါင် (Affluxbund)

ရေလျှံတားပေါင်၏ အပြင်ဘက်တာအခြေမှ (၅၀) ပေအကွာတွင် ကျောက်တိုင် စိုက်ရန် အတွင်း ဘက်တာအခြေမှ (၁၀၀) ပေအကွာတွင် ကျောက်တိုင်စိုက်ရန်နှင့် ၎င်းဧရိယာအတွင်း လူနေခြင်း၊ စိုက်ပျိုးခြင်း၊ ကျူးကျော်ခြင်းလုံးဝမပြုရ။ ဌာန/အာဏာပိုင်မှ ခွင့်ပြု၍လည်းမရပါ။

၄။ တူးမြောင်း (Canal)

တူးမြောင်းများအတွက် ပုံသေသတ်မှတ်ခြင်းမရှိပါ။ မိမိတို့တူးမြောင်းပေါင်အမြင့်အလိုက် လိုအပ်သော အကွာအဝေးတွက်ချက်၍ အာဏာပိုင်နှင့် ညှိနှိုင်းသတ်မှတ်ရန်။

၅။ တာနယ်နိမိတ် (Boundary Area of Embankment)

တာ၏အပြင်ဘက် (မြစ်ဘက်) တွင် တာအခြေမှ (၁၀၀) ပေ၊ အတွင်းဘက် (ကုန်းဘက်) တွင်တာအခြေမှ (၅၀) ပေကို တာနယ်နိမိတ်အဖြစ်သတ်မှတ်ထားပြီး အဆိုပါ ဧရိယာအတွင်း အဆောက်အဦဆောက်လုပ်၍ ဝင်ရောက်နေထိုင်ခြင်း၊ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်ခြင်းအပါအဝင် တာ၏ကြံ့ခိုင်မှုနှင့်ရေရှည်ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်များကို ထိခိုက်စေနိုင်မည့်ကိစ္စရပ် များ လုံးဝမပြုလုပ်ရ။

၆။ ကျေးရွာရေလှောင်ကန်နယ်နိမိတ် (Boundary Area of Village Tank Embankment)

ကျေးရွာရေလှောင်ကန်ပတ်လည်ကာထားသော တာပေါင်များအတွင်း၊ အပြင် နယ်နိမိတ် ကျောက်တိုင်များစိုက်ထူထားရမည်။ ရေလှောင်ကန်၏ အပြင်ဘက်တာအခြေမှ ပုံမှန်အားဖြင့် (၅၀) ပေ သတ်မှတ်ရန်၊ ရေလှောင်ကန်ငယ်များအတွက် တာအခြေမှ (၂၅) ပေ သတ်မှတ်ရန်၊ အရေးပါ သော ကျေးရွာရေလှောင်ကန်အတွက် တာအခြေမှ (၁၀၀) ထက်မပိုရ။

- ၁၀။ ချောင်းရေစီးရေလာထိန်းသိမ်းရေးအတွက် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ
- ၁၁။ ရေလွှဲဆည်ထိန်းသိမ်းလည်ပတ်ရေးအတွက်လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ၊
မိုးရာသီမတိုင်မီကြိုတင် ပြင်ဆင်ရမည့်လုပ်ငန်းများ
- ၁၂။ မိုးရာသီအတွင်း သဲထုတ်ရေတံခါးများနှင့် တူးမြောင်းရေထိန်းတံခါးများအတွက် လုပ်ထုံး
လုပ်နည်းများ
(က) တူးမြောင်းအတွက် ရေတံခါး အဖွင့်/အပိတ် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ
(ခ) သဲထုတ်ရေတံခါးလုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ
- ၁၃။ တူးမြောင်းရေပေးဝေခြင်းဆိုင်ရာလုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ
- ၁၄။ တူးမြောင်းဆိုင်ရာအချက်အလက်များ
- ၁၅။ သီးနှံအမျိုးအစားအလိုက် ဆည်ရေယူသုံးစွဲသော ရေအနက်ပေ (Delta) နှင့် Discharge-Curve
ရေးဆွဲဆန်းစစ်ခြင်းနည်းလမ်းများ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၉။ အခန်း (၁၀)	သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကာကွယ်ရေး လုပ်ငန်းများအတွက် ဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်းစဉ်များ	၃၄
၁၀။ အခန်း (၁၀)	ဆည်မြောင်းနှင့် ရေနုတ်မြောင်း အရေးပေါ်လုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ခြင်း	၃၆
၁၁။ အခန်း (၁၁)	အထွေထွေ	၃၉

နောက်ဆက်တွဲများ -

- ၁။ (ပုံစံ-၁) အမိန့်ကြော်ငြာစာ
- ၂။ (ပုံစံ-၂) ရေပေးမြောင်းနှင့်ရေထုတ်ပေါက်များမှရေသောက်စာရင်း
- ၃။ (ပုံစံ-၃) ရေလှောင်တမံ/ ရေပိုလွှဲနှင့် တိုက်ရိုက်ရေပေးဝေသည့်
ရေသောက်စနစ်များ ထိန်းသိမ်းပြုပြင်ခြင်းဆိုင်ရာ
လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ
- ၄။ (ပုံစံ-၄) ရေလွှဲဆည်/ သဲထုတ်ရေတံခါး/ မြောင်းထိပ်ရေတံခါး နှင့်
ရေသောက်စနစ်များထိန်းသိမ်းပြုပြင်ခြင်းဆိုင်ရာ
လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ
- ၅။ ဆည်မြောင်းနယ်နိမိတ်သတ်မှတ်ခြင်း

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ
စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန

အမိန့်ကြော်ငြာစာအမှတ် ၂၁၉ / ၂၀၁၉
၁၃၈၁ ခုနှစ်၊ ဝါဆိုလဆန်း ၁၄ ရက်
(၂၀၁၉ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၁၅ ရက်)

စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်း ဝန်ကြီးဌာန သည် ဆည်မြောင်းဥပဒေ ပုဒ်မ ၅၆၊ ပုဒ်မခွဲ (က) အရ အပ်နှင်းသော လုပ်ပိုင်ခွင့် ကို ကျင့်သုံး၍ ပြည်ထောင်စုအစိုးရ အဖွဲ့၏ သဘောတူညီချက် ဖြင့် အောက်ပါနည်းဥပဒေများကို ထုတ်ပြန်လိုက်သည်။

အခန်း (၁)
အမည်နှင့်အဓိပ္ပာယ်ဖော်ပြချက်

၁။ ဤနည်းဥပဒေများကို ဆည်မြောင်းနည်းဥပဒေများ ဟု ခေါ်တွင် စေရမည်။

၂။ ဤနည်းဥပဒေများတွင် ပါရှိသော စကားရပ်များသည် ဆည်မြောင်း ဥပဒေတွင် ပါရှိသည့်အတိုင်း အဓိပ္ပာယ်သက်ရောက်စေရမည်။ ထို့ပြင် အောက်ပါစကားရပ်များသည်ဖော်ပြပါအတိုင်း အဓိပ္ပာယ် သက်ရောက်စေရ မည် -

- (က) ဥပဒေ ဆိုသည်မှာ ဆည်မြောင်းဥပဒေ ကို ဆိုသည်။
- (ခ) မြောင်းပေါင် ဆိုသည်မှာ တူးမြောင်း၊ ရေသွင်းမြောင်း၊ ရေလွှဲမြောင်း၊ ရေနုတ်မြောင်းတို့၏ ဘေးနှစ်ဖက်ရှိ ဘောင်

၄၆

ပုံစံ-၄

ဆည်မြောင်းနှင့်ရေအသုံးချမှုစီမံခန့်ခွဲရေးဦးစီးဌာန

----- ရေလွှဲဆည်/ သဲထုတ်ရေတံခါး/မြောင်းထိပ်ရေတံခါးနှင့်
ရေသောက်စနစ်များ ထိန်းသိမ်းပြုပြင်ခြင်းဆိုင်ရာ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ

- ၁။ နိဒါန်း
စီမံကိန်းရည်ရွယ်ချက်
စီမံကိန်းအကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှု
- ၂။ ရေလွှဲဆည်ထိပ်တွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်ရန်လိုအပ်သော ဝန်ထမ်းစာရင်း
- ၃။ သတ်မှတ်ထားသော ဝန်ထမ်းအမျိုးအစားအလိုက် တာဝန်နှင့်ဝတ္တရားများ
 - (က) ဦးစီးအရာရှိ (ရေလွှဲဆည်) ၏ တာဝန်ဝတ္တရားများ
 - (ခ) ဦးစီးမှူး (ရေလွှဲဆည်) ၏ တာဝန်ဝတ္တရားများ
 - (ဂ) ရေလွှဲဆည်ထိပ်တွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်ရသော ဘင်ခေါင်းနှင့် ရေမှတ်ကြည့် ဝန်ထမ်း၏ တာဝန်ဝတ္တရားများ
- ၄။ ရေမှတ်တိုင်များတည်နေရာနှင့် Z.O.G အမှတ်များ
- ၅။ ရေလွှဲဆည်ထိပ်ရှိ ရေမှတ်မှတ်တမ်းစာအုပ်ထိန်းသိမ်းခြင်း
- ၆။ မှတ်တမ်းစာအုပ်ထိန်းသိမ်းခြင်း
- ၇။ မြောင်းမကြီးပေါ်ရှိ အဓိကကျသော လက်တံမြောင်း၊ တိုက်ရိုက်မြောင်းများ၏ မြောင်း ထိပ် ရေထိန်းတံခါးများအား တာဝန်ယူရသော ဘင်သားများ၏ တာဝန်ဝတ္တရားများ
- ၈။ ရေပေးမြောင်းများထိန်းသိမ်းပြုပြင်ရာတွင် တာဝန်ယူရသော အလုပ်သမားများ၏ တာဝန် ဝတ္တရားများ
- ၉။ အချက်အလက်များ
 - ရေလွှဲဆည်
 - သဲထုတ်ရေတံခါး
 - သဲထုတ်ရေတံခါး လက်ဝဲဘက် မြောင်းထိပ်ရေတံခါး

- ၅။ အချက်အလက်များ
- (က) စီမံကိန်းဆိုင်ရာအချက်အလက်များ
- ရေလှောင်တံ
- ရေပိုလွှဲ
- (ခ) ရေမှတ်တိုင်များတည်နေရာနှင့် Z.O.G အမှတ်များ
- (ဂ) ရေလှောင်တံထိပ်ရှိ နာရီစဉ်ရေမှတ် မှတ်တမ်းစာအုပ်ထိန်းသိမ်းခြင်း
- (ဃ) ရေမှတ်စာရင်းမှတ်တမ်း
- (င) မှတ်တမ်းစာအုပ်ထိန်းသိမ်းခြင်း
- (စ) မိုးရေချိန်မှတ်တမ်းစာအုပ်များ
- (ဆ) တာဝန်ခံများမှ လမ်းညွှန်ချက်များ
- (ဇ) တူးမြောင်းအဆောက်အအုံများ
- ၆။ မြောင်းမကြီးထိန်းသိမ်းခြင်းလုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ
- ၇။ ရေထိန်းအဆောက်အအုံအတွက် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ
- ၈။ တူးမြောင်းမကြီးအတွင်း ရေပေးဝေရာတွင် လိုက်နာရမည့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ
- ၉။ နွေစပါးရေပေးရန် လိုက်နာရမည့်နည်းလမ်းများ
- ၁၀။ သီးနှံအမျိုးအစားအလိုက် ဆည်ရေရယူသုံးစွဲသော ရေအနက်ပေ (Delta) နှင့် Discharge-Curve ရေးဆွဲဆန်းစစ်ခြင်းနည်းလမ်းများ

များကိုဆိုသည်။ ယင်းစကားရပ်တွင် ရေဘေးကာကွယ်ရေး တာပေါင်များလည်းပါဝင်သည်။

- (ဂ) ရေပေးမြောင်း ဆိုသည်မှာ ဆည်ရေအသုံးပြုမည့် လုပ်ငန်း များသို့ရေရောက်ရှိစေရန် သယ်ဆောင်ပေးသည့် ရေမြောင်း ကို ဆိုသည်။
- (ဃ) မြောင်းမကြီး ဆိုသည်မှာ ရေလှောင်တံ သို့မဟုတ် ရေလွှဲ ဆည် သို့မဟုတ် မြစ်ရေတင်လုပ်ငန်းဖြင့် ရေကို တိုက်ရိုက် ရယူပြီး ရေစီးပမာဏအများဆုံး သယ်ယူစီးဆင်းနိုင်သော အကြီးဆုံးရေပေးမြောင်းကို ဆိုသည်။
- (င) မြောင်းမခွဲ ဆိုသည်မှာ မြောင်းမကြီးမှ ခွဲထွက်၍ ရေကို ရယူပြီး မြောင်းမကြီး ရေစီးပမာဏအောက် လျော့နည်း သော ရေပေးမြောင်းကို ဆိုသည်။
- (စ) လက်တံမြောင်း ဆိုသည်မှာ မြောင်းမကြီး သို့မဟုတ် မြောင်းမခွဲမှ ခွဲထွက်၍ ရေကိုရယူပြီး မြောင်းမခွဲရေစီးနှုန်း ပမာဏအောက် လျော့နည်းသော ရေပေးမြောင်းကို ဆိုသည်။
- (ဆ) လက်တံခွဲမြောင်း ဆိုသည်မှာ လက်တံမြောင်းမှ ခွဲထွက်၍ ရေကိုရယူပေးဝေသော ရေပေးမြောင်းကို ဆိုသည်။
- (ဇ) ရေပေးပြွန် ဆိုသည်မှာ ရေပေးမြောင်း တစ်ခုခုမှ ဆည်ရေ ကို ထုတ်ယူသုံးစွဲရန်အတွက် တပ်ဆင်ထားသည့် ရေပြွန်ကို ဆိုသည်။

- (ဈ) ဆည်ရေ ဆိုသည်မှာ ဆည်မြောင်း သို့မဟုတ် လယ်ကြား မြောင်းတို့မှပေးဝေသော ရေကို ဆိုသည်။
- (ည) တောင်သူများ စိုက်ပျိုးရေ ရယူသုံးစွဲရေးအဖွဲ့ ဆိုသည်မှာ မြောင်းမခွဲ၊ လက်တံမြောင်း၊ လက်တံခွဲမြောင်းနှင့် ရေပေး ပြွန်များအလိုက် တောင်သူများ စိုက်ပျိုးရေ ရယူသုံးစွဲရေး အဖွဲ့ငယ်များကို စုပေါင်းဖွဲ့စည်းထားသည့်အဖွဲ့ကို ဆိုသည်။
- (ဋ) တောင်သူများ စိုက်ပျိုးရေရယူသုံးစွဲရေးအဖွဲ့ငယ် ဆိုသည်မှာ လယ်ကြားမြောင်း တစ်ခုချင်းအလိုက် ဆည်ရေ အသုံးပြုသူ တောင်သူများအားလုံးဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသည့်အဖွဲ့ကို ဆိုသည်။
- (ဌ) ရေတင်လုပ်ငန်းနှင့် မြေအောက်ရေ လုပ်ငန်း ဆိုသည် မှာ စွမ်းအင်တစ်မျိုးမျိုးကို အသုံးပြု၍ဖြစ်စေ၊ မြေအနိမ့် အမြင့် သဘာဝအလျောက်ဖြစ်စေ၊ အလိုအလျောက်ဖြစ်စေ မြေပေါ်ရေနှင့် မြေအောက်ရေများကို ရယူအသုံးပြုသော လုပ်ငန်းကို ဆိုသည်။

အခန်း (၂)

ဆည်မြောင်းတည်ဆောက်ခြင်း

၃။ ဝန်ကြီးဌာနသည် အောက်ပါ ဆည်မြောင်း တည်ဆောက်ခြင်း လုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်ပါက ဥပဒေပုဒ်မ ၄ အရ အမိန့် ကြော်ငြာစာထုတ်ပြန်ရမည် -

ဆည်မြောင်းနှင့်ရေအသုံးချမှုစီမံခန့်ခွဲရေးဦးစီးဌာန

----- ရေလှောင်တမံ/ ရေပိုလွှဲနှင့် တိုက်ရိုက်ရေပေးဝေသည့်
ရေသောက်စနစ်များ ထိန်းသိမ်းပြုပြင်ခြင်းဆိုင်ရာ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ

- ၁။ နိဒါန်း
စီမံကိန်းရည်ရွယ်ချက်
စီမံကိန်းအကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှု
- ၂။ ရေလှောင်တမံထိပ်တွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်ရန်လိုအပ်သော ဝန်ထမ်းအင်အား
- ၃။ သတ်မှတ်ထားသော ဝန်ထမ်းအမျိုးအစားအလိုက် တာဝန်နှင့်ဝတ္တရားများ ရေလှောင် တမံထိပ်နှင့် ဆည်ရေသောက်ဧရိယာအတွက် တာဝန်ချထားသော ဝန်ထမ်းများ၏ တာဝန် ဝတ္တရားများ
 - (က) ဦးစီးအရာရှိ (ရေလှောင်တမံ) ၏ တာဝန်ဝတ္တရားများ
 - (ခ) ဦးစီးအရာရှိ (ရေသောက်စနစ်) ၏ တာဝန်ဝတ္တရားများ
 - (ဂ) ဦးစီးမှူး (ရေလှောင်တမံ) ၏ တာဝန်ဝတ္တရားများ
 - (ဃ) ရေလှောင်တမံထိပ်တွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်ရသော ရေမှတ်ကြည့် ဝန်ထမ်းများ ၏ တာဝန်ဝတ္တရားများ
 - (င) လက်ထောက်အကောက်ခွန်မှူး (ဆည်)
 - (စ) လက်တံခွဲမြောင်း၊ ရေထိန်းတံခါးနေရာများတွင် တာဝန်ယူရသော ရေမှတ်သမား ၏ တာဝန်ဝတ္တရားများ
 - (ဆ) ရေပေးမြောင်းများ ထိန်းသိမ်းပြုပြင်ရာတွင် တာဝန်ယူရသော အလုပ်သမားများ ၏ တာဝန်ဝတ္တရားများ
- ၄။ ရေလှောင်တမံအတွက် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ
 - (က) မြစ်ရေစီးရေလာထိန်းသိမ်းခြင်းဆိုင်ရာလုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ
 - (ခ) ရေထုတ်ပြွန်နှင့် မြောင်းအတွက် ရေဖွင့်ခြင်း၊ ပိတ်ခြင်းဆိုင်ရာ လုပ်ထုံးလုပ်နည်း များ (ဂ) ရေပိုလွှဲ၊ ရေထိန်းရေကျော်များဆိုင်ရာလုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ
 - (ဃ) သစ်ဖောင်၊ သစ်လုံးများမျောခြင်း၊ ဖြတ်သန်းခြင်းဆိုင်ရာ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ

ရေပေးမြောင်းနှင့် ရေထုတ်ပေါက်များမှ ရေသောက်စာရင်း

စိုက်သောသီးနှံ
မုရင်း (သို့မဟုတ်) ကိုင်း
ကောက်ရင်
ကောက်ကြီး

မြောင်းမတော်အမည်

မြောင်းခွဲ

မြောင်းမ လက်တံမြောင်း၏အမည် (သို့မဟုတ်) အမှတ်။ မြောင်းခွဲ လက်တံ (သို့မဟုတ်) မိုင်နားတို့၏ အမည်
(သို့မဟုတ်) အမှတ်။။

ရေပေးမြောင်း (သို့မဟုတ်) ရေထုတ်ပေါက် အ မှတ်	ရေသောက် နိုင်သော ဧရိယာ (ဧက)	ကွင်း အမှတ်	ရေထုတ်ပေါက်		ရေပြည့် သည့်အခါ	၂၀ - ၂၀ ခုနှစ်		၂၀ - ၂၀ ခုနှစ်		၂၀ - ၂၀ ခုနှစ်	
			အမျိုး	အရွယ်	ရေနေ စောက်	အောင် (ဧက)	မအောင် (ဧက)	ရေပေါင်း (ဧက)	အောင် (ဧက)	မအောင် (ဧက)	ရေပေါင်း (ဧက)
၁	၂	၃	၄	၅	၆	၇	၈	၉	၁၀	၁၁	၁၂

မှတ်ချက်။ ။ ဆည်မြောင်းနည်းဥပဒေ ၁၂ နည်းဥပဒေခွဲ (ဂ) အပိုဒ် (၂) တွင် ဖော်ပြပါရှိသော ဤပုံစံ (၂) သည် ဆည်မြောင်းနှင့် ရေအသုံးချမှုစီမံခန့်ခွဲရေး ဦးစီးဌာနတွင်လက်ရှိအသုံးပြုသည့်ရေသွင်းပုံစံဘီ-၁၃ကိုထည့်သွင်းဖော်ပြထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။

- (က) ရေပေးဝေရန်နှင့်ရေသိုလှောင်ရန်အတွက် ဆည်မြောင်းနှင့် ဆက်စပ်အဆောက်အအုံများ တည်ဆောက်ခြင်းလုပ်ငန်း၊
- (ခ) ရေကြီး၊ ရေနစ်၊ ရေနက်ကွင်းများအတွက် ရေနုတ်မြောင်း များတူးဖော်ခြင်းလုပ်ငန်း၊
- (ဂ) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးအတွက် ရေချိုသိုလှောင်နိုင်ရန် ရေငန်တား တံ၊ ရေဘေးကာကွယ်ရေး တာတံခံနှင့် ရေတံခါး တည်ဆောက်ခြင်းလုပ်ငန်း။

၄။ ဝန်ကြီးဌာနက အမိန့်ကြော်ငြာစာ ထုတ်ပြန်သည့် နေ့မှစ၍ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် ဆည်မြောင်းအရာရှိ သို့မဟုတ် ယင်းက တာဝန်ပေးအပ်ခြင်းခံရသော ဦးစီးဌာနက အရာရှိသည် -

- (က) ကြိုတင်စူးစမ်း လေ့လာတိုင်းတာခြင်း လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရာတွင် အောက်ပါလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ရမည်-
 - (၁) လုပ်ငန်းတည်နေရာကို အနီးစပ်ဆုံး ၁ လက်မ = ၁ မိုင် မြေပုံပေါ်တွင် ဖော်ပြ၍ စူးစမ်းလေ့လာ ခြင်း၊
 - (၂) မိုးလေဝသနှင့်ဇေယဇာဆိုင်ရာ အချက်အလက် များခန့်မှန်းတွက်ချက်ခြင်း၊
 - (၃) မြေပြင်တိုင်းတာမှုလုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ခြင်း၊

(၄) သီးနှံဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ၊ စိုက်ပျိုးရေး လိုအပ်မှုနှင့် ကျေးရွာသောက်သုံးရေ လိုအပ်မှုများ လေ့လာခြင်း။

(ခ) အထက်အပိုဒ် (က) ပါ ကြိုတင်စူးစမ်းလေ့လာခြင်းလုပ်ငန်းများမှ ရရှိသော အချက်အလက်များအရ အကြံပြုဖြစ်မြောက်နိုင်စွမ်းအစီရင်ခံစာကို ရေးဆွဲပြီး စတင်ဆောင်ရွက်သည့်နေ့မှစ၍ ရက်ပေါင်း ၉၀ အတွင်း ဦးစီးဌာနသို့ တင်ပြရမည်။

(ဂ) အကြံပြုဖြစ်မြောက်နိုင်စွမ်း အစီရင်ခံစာအရ ဆည်မြောင်းတည်ဆောက်ခြင်း လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်နိုင်သည့်အခြေအနေရှိပါက ဥပဒေပုဒ်မ ၅၊ ပုဒ်မခွဲ (က) ပါ ဆည်မြောင်းတည်ဆောက်မည့် နယ်နိမိတ်လျာထားခြင်းလုပ်ငန်းကို ဆက်လက် ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် အတွက် ဖြစ်မြောက်နိုင်စွမ်း အစီရင်ခံစာကို ဦးစီးဌာနသို့ တင်ပြနိုင်ရန် အောက်ပါလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ရမည်-

(၁) တောင်သူလယ်သမားများနှင့် သက်ဆိုင်သော စိုက်ပျိုးသီးနှံနှင့် လက်ရှိစိုက်ဧကများစသည့် အချက်အလက်များစုဆောင်းခြင်း၊

(၂) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ဂေဟစနစ်နှင့် လူမှုစီးပွားဆိုင်ရာ ထိခိုက်မှု ရှိ မရှိ လေ့လာဆန်းစစ်ခြင်း၊

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ
စိုက်ပျိုးရေး၊မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန
ဆည်မြောင်းနှင့်ရေအသုံးချမှုစီမံခန့်ခွဲရေးဦးစီးဌာန
အမိန့်ကြော်ငြာစာအမှတ်- /၂၀၁၉
၁၃၈၀ ပြည့်နှစ် ၊ ရက်
(၂၀၁၉ ခုနှစ် ၊ လ ရက်)

----- ရေလှောင်တံ/ရေလွှဲဆည်/ ရေပေးတူးမြောင်းနှင့်
ရေနုတ်မြောင်းများ၏ နယ်နိမိတ်သတ်မှတ်ခြင်း

၁။ ဆည်မြောင်းဥပဒေအခန်း (၁)၊ ပုဒ်မ ၂ (က) နှင့် အခန်း (၁၄)၊ ပုဒ်မ ၅၆ (ခ) အရ -----
----- ဒေသကြီး၊ ----- ခရိုင်၊ -----

မြို့နယ်အတွင်းတည်ဆောက်ပြီးစီးခဲ့သော ----- ရေလှောင်တံ/ ရေလွှဲဆည်နှင့် ဆက်စပ်နေသော ရေပေးတူးမြောင်းများ၊ ရေတံခါးများ၊ ရေပေးပြွန်များနှင့် တူးမြောင်းပေါ်ရှိ တံတားများနှင့်ဆက်စပ်နေသော ရေနုတ်မြောင်းများကို ဆည်မြောင်းနှင့် ရေအသုံးချမှုစီမံခန့်ခွဲရေးဦးစီးဌာနက ထိန်းသိမ်းထားသော အဆောက်အအုံများအဖြစ် သတ်မှတ်ကြော်ငြာလိုက်သည်။

၂။ အတိုင်းအတာများ

- (က)
- (ခ)
- (ဂ)
- (ဃ)
- (င)

၃။ ဆည်မြောင်းနှင့်ရေအသုံးချမှုစီမံခန့်ခွဲရေးဦးစီးဌာနက ထိန်းသိမ်းထားသော -----
----- ရေလှောင်တံ/ ရေလွှဲဆည်/ ရေပေးတူးမြောင်း/ ရေနုတ်မြောင်းများ ၏ နယ်နိမိတ်များ၊ ရေဆင်းဧရိယာအတွင်းနှင့်ဆက်စပ်သော ချောင်းများ၏နယ်နိမိတ်အတွင်း ငါးဖမ်းရန်အတွက် နည်းလမ်းအမျိုးမျိုးဖြင့်ပိတ်ဆို့ခြင်း၊ ရေစီးရေလာအနှောင့်အယှက် ဖြစ်စေသောလုပ်ငန်းများလုပ်ဆောင်ခြင်း၊ သောက်သုံးသူအန္တရာယ်ဖြစ်စေသော ဓါတုဆေး အသုံးပြု၍ ငါးဖမ်းခြင်းကြောင့် ရေများညစ်ညမ်းခြင်းကျူးကျော်နေထိုင်ခြင်းများကြောင့် ဆက်စပ်နေသော ဆည်မြောင်းအဆောက်အအုံများနှင့် လယ်ယာမြေများအပေါ်တွင် တစ်နည်းနည်းဖြင့် ထိခိုက်ပျက်စီးစေခြင်း၊ လွှမ်းမိုးခြင်းစသည့်အန္တရာယ်များမှ ကာကွယ်ရန်အတွက် ဤအမိန့်ကြော်ငြာချက်ကို ထုတ်ပြန်လိုက်ပါသည်။ ဆည်မြောင်းဥပဒေအခန်း (၁၂) ပါတားမြစ်ချက် တစ်ရပ်ရပ် ကိုဖြစ်စေ၊ တစ်ရပ်ထက် ပိုသောတားမြစ်ချက်များကို ကျူးလွန်ပါ က အခန်း(၁၃)၊ ပုဒ်မ ၅၀ နှင့် ပုဒ်မ ၅၁ တို့အရ အရေးယူခံရမည်ဖြစ်ကြောင်း အသိပေး ကြေညာအပ်ပါသည်။

ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်

စာအမှတ် -
ရက်စွဲ -

စာအမှတ် ၂၁/၁၉၀(က)(၁)(၁၈၅၅/၂၀၁၉)(လဆ)
ရက်စွဲ ၂၀၁၉ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၁၅ ရက်

ဖြန့်ဝေခြင်း

နိုင်ငံတော်သမ္မတရုံး

သမ္မတဦးစီးရုံး

ဒုတိယသမ္မတ (၁) ဦးစီးရုံး

ဒုတိယသမ္မတ (၂) ဦးစီးရုံး

ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့ရုံး

ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်ရုံး

ပြည်ထောင်စုတရားလွှတ်တော်ချုပ်

နိုင်ငံတော်ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေဆိုင်ရာခုံရုံး

ပြည်ထောင်စုရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်ရုံး

ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးဌာနအားလုံး

ပြည်ထောင်စုရှေ့နေချုပ်ရုံး

ပြည်ထောင်စုစာရင်းစစ်ချုပ်ရုံး

ပြည်ထောင်စုရာထူးဝန်အဖွဲ့ရုံး

နေပြည်တော်ကောင်စီရုံး

တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့ရုံးများအားလုံး

မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်

သက်ဆိုင်ရာပုဂ္ဂိုလ်များ

ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်

ပုံနှိပ်ရေးနှင့် ထုတ်ဝေရေးဦးစီးဌာန

ဝန်ကြီးဌာနရှိဦးစီးဌာနအားလုံး

} မြန်မာနိုင်ငံပြန်တမ်းအပိုင်း(၁) တွင် ထည့်သွင်း
ကြော်ငြာပေးပါရန်။

အမိန့်အရ

(ကျော်မင်းဦး)

အမြဲတမ်းအတွင်းဝန်

(၃) စီးပွားရေးတွက်ခြေကိုက်မှုဆိုင်ရာ လေ့လာဆန်းစစ်ခြင်း၊

(၄) ဇလဗေဒ နှင့် ဘူမိဗေဒဆိုင်ရာ စူးစမ်းလေ့လာခြင်း နှင့် မြေပြင် အသေးစိတ် တိုင်းတာခြင်း လုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ခြင်း၊

(၅) မြေဆီလွှာစမ်းသပ်မှုများဆောင်ရွက်ခြင်း၊

(၆) ရေပေးဝေနိုင်မှုနှင့် မြေဆီလွှာ အမျိုးအစား အခြေအနေပေါ်မူတည်၍ သီးနှံပုံစံများ ရေးဆွဲခြင်း။

၅။ ဦးစီးဌာနသည် သက်ဆိုင်ရာ ဆည်မြောင်းအရာရှိက တင်ပြလာသော ဖြစ်မြောက်နိုင်စွမ်း အစီရင်ခံစာကို သုံးသပ်ချက်နှင့်အတူ ဝန်ကြီးဌာနသို့ ဆက်လက်တင်ပြရမည်။

၆။ ဝန်ကြီးဌာနသည် ဦးစီးဌာနက တင်ပြလာချက်အပေါ် စိစစ်၍ ဆည်မြောင်းတည်ဆောက်ခြင်းလုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ရန် သင့်တော်သည်ဟု ထင်မြင်ယူဆပါက လိုအပ်သည့် မြေသိမ်းဆည်းခြင်းလုပ်ငန်းကို ဥပဒေပုဒ်မ ၅၊ ပုဒ်မခွဲ (ခ) အရ တည်ဆဲဥပဒေများနှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ရမည်။

၇။ ဆည်မြောင်းတည်ဆောက်ခြင်း လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရာတွင် မြေယာသိမ်းယူခြင်းကြောင့် ပေါ်ပေါက်လာသော ဆက်စပ်သည့် ပျက်စီးဆုံးရှုံးနစ်နာသည် ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးထံ တည်ဆဲဥပဒေများနှင့်အညီ လျော်ကြေးကို တောင်းခံနိုင်သည်။

- ၈။ (က) ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးသည် လျော်ကြေး သတ်မှတ်ချက်ကို သက်ဆိုင်ရာ လျော်ကြေး တောင်းခံသူထံ အကြောင်းကြားပြီး မိတ္တူတစ်စောင်ကို ဆည်မြောင်းနှင့်ရေအသုံးချမှုစီမံခန့်ခွဲရေး ဦးစီးဌာနသို့ ပေးပို့ရမည်။
- (ခ) ဦးစီးဌာနသည် နည်းဥပဒေခွဲ (က) အရ ပေးပို့သည့် အကြောင်းကြားစာကို လက်ခံရရှိသည့်နေ့မှ ၁၄ ရက် အတွင်း လျော်ကြေး တောင်းခံသူက အယူခံဝင်ရောက်ခြင်း ရှိ မရှိ စောင့်ဆိုင်းရမည်။
- (ဂ) သတ်မှတ်ကာလကုန်ဆုံးချိန်အထိ လျော်ကြေးတောင်းခံသူက အယူခံဝင်ရောက်ခြင်း မရှိလျှင်ဖြစ်စေ၊ အယူခံဝင်ရောက်သည့် အပေါ် တိုင်းဒေသကြီးအစိုးရ သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့ သို့မဟုတ် နေပြည်တော်ကောင်စီက အတည်ပြုသည့် လျော်ကြေးငွေကို အကြောင်းကြားခဲ့လျှင် ဖြစ်စေ လျော်ကြေးငွေ ပေးချေနိုင်ရန် ဦးစီးဌာနသည် သက်ဆိုင်ရာ ဘဏ္ဍာရေးနှစ် အလိုက် ရေးဆွဲသည့် ဘဏ္ဍာငွေ အရအသုံး ခန့်မှန်းခြေ ငွေစာရင်းတွင် ထည့်သွင်းလျာထားတောင်းခံနိုင်ရန် ဝန်ကြီးဌာနသို့ တင်ပြရမည်။
- (ဃ) ဝန်ကြီးဌာနက အနီးဆုံးဘဏ္ဍာရေးနှစ်တွင် ခွဲဝေချထားသည့် လျော်ကြေးငွေများကို ဘဏ္ဍာငွေရရှိသည့်အချိန်မှ ရက်ပေါင်း ၆၀ အတွင်း လျော်ကြေးတောင်းခံသူထံ ပေးရမည်။

သို့မဟုတ် ထိုအကြောင်းအရာကိုသိသူ မည်သူမဆိုသည် ဖောက်ဖျက် ကျူးလွန်သူကို ဥပဒေပုဒ်မ ၅၀ သို့မဟုတ် ပုဒ်မ ၅၁ အရ အရေးယူ နိုင်ရေးအတွက် သက်ဆိုင်ရာရဲစခန်းတွင် ပထမ သတင်းပေး တိုင်တန်းချက် ရေးဖွင့်၍ တရားစွဲဆိုရမည်။

၄၇။ ဦးစီးဌာနသည် ရာသီဥတု ဖောက်ပြန်ပြောင်းလဲမှုကြောင့်ဖြစ်စေ၊ မမျှော်မှန်းနိုင်သည့် အကြောင်းတစ်ရပ်ရပ်ကြောင့်ဖြစ်စေ ဆည်မြောင်း လုပ်ငန်းများပျက်စီးဆုံးရှုံးမှု ဖြစ်ပေါ်လာပါကလိုအပ်သော စူးစမ်းလေ့လာ တိုင်းတာခြင်း၊ ပြန်လည်တည်ဆောက်ခြင်းနှင့် အဆင့်မြင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်း ခြင်းလုပ်ငန်းများကို ဝန်ကြီးဌာန၏ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် ဆောင်ရွက်နိုင်သည်။

၄၈။ The Canal Act (Burma Act II, 1905) အရ ထုတ်ပြန်ခဲ့သည့် နည်းဥပဒေများ (ဤဝန်ကြီး ဌာနသာမက အခြားဆက်စပ်သော ဝန်ကြီး ဌာနများကပါ ယနေ့တိုင်အောင် ကျင့်သုံးနေဆဲ ဖြစ်ပါသောကြောင့်) စည်းမျဉ်း၊ အမိန့်ကြော်ငြာစာ၊ အမိန့်၊ ညွှန်ကြားချက်နှင့် လုပ်ထုံး လုပ်နည်းများကို ဤနည်းဥပဒေများနှင့် မဆန့်ကျင်သ၍ ဆက်လက် ကျင့်သုံးနိုင်သည်။

ဒေါက်တာအောင်သူ
ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး
စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန

- (က) ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာအုပ်စုအမည်စာရင်း၊
- (ခ) လုပ်သားအရေအတွက်၊
- (ဂ) အရေးပေါ်လိုအပ်မည့်ကာလ၊
- (ဃ) လုပ်သားများအတွက် လုပ်အားခဈေးနှုန်း။

၄၄။ ခရိုင်ဆည်မြောင်းအရာရှိ သို့မဟုတ် ယင်းက တာဝန်ပေးခြင်းခံရသော မြို့နယ်ဆည်မြောင်းအရာရှိသည် ဆည်မြောင်းနှင့် ရေနုတ်မြောင်း အရေးပေါ်လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရာတွင် မတော်တဆ ထိခိုက်မှု ဖြစ်ပေါ်လျှင်ဖြစ်စေ၊ ချက်ချင်းပြင်ဆင်ရန် လိုအပ်သည့် ကြီးမားသော ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုဖြစ်ပေါ်လျှင်ဖြစ်စေ လိုအပ်သောပစ္စည်းများနှင့် သယ်ယူရန် ယာဉ်တို့ကို အနီးဆုံး ကျေးရွာမှ ရယူအသုံးပြုရမည်။

၄၅။ ခရိုင်ဆည်မြောင်းအရာရှိသည် ဥပဒေပုဒ်မ ၃၈၊ ပုဒ်မခွဲ(က)အရ အသုံးပြုသော အရေးပေါ်လုပ်သားများ၊ ပစ္စည်းကိရိယာများ၊ သယ်ယူစရိတ်များနှင့် ပစ္စည်းများဖယ်ရှားရာတွင် ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုများအားလုံးအတွက် ကုန်ကျစရိတ်တွက်ချက်၍ ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးကတစ်ဆင့် သက်ဆိုင်သူများထံသို့ ရက်ပေါင်း ၃၀ အတွင်း ထုတ်ပေးရမည်။

အခန်း (၁၁)

အထွေထွေ

၄၆။ ဥပဒေအခန်း(၁၂)ပါတားမြစ်ချက် တစ်ရပ်ရပ်ကိုဖြစ်စေ၊ တစ်ရပ်ထက်ပိုသော တားမြစ်ချက်များကိုဖြစ်စေ ဖောက်ဖျက်ကျူးလွန်ကြောင်း သတင်းပေးပို့ချက်ကို လက်ခံရရှိလျှင်သော်လည်းကောင်း၊ မိမိကိုယ်တိုင် သိရှိလျှင်သော်လည်းကောင်း သက်ဆိုင်ရာ ဆည်မြောင်း အရာရှိ

၉။ လျော်ကြေးပေးသည့်ကိစ္စရပ်များ ပြီးပြတ်သည့်အခါ ခရိုင်ဆည်မြောင်းအရာရှိသည် ဆည်မြောင်း နယ်နိမိတ် သတ်မှတ်ကျောက်တိုင်များစိုက်ထူ၍ ဆည်မြောင်းတည်ဆောက်ခြင်း လုပ်ငန်းများကို စတင်ဆောင်ရွက်ရမည်။

အခန်း (၃)

ဆည်မြောင်းများပြုပြင်ထိန်းသိမ်းခြင်း

၁၀။ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်ဆည်မြောင်းအရာရှိ၊ ခရိုင်ဆည်မြောင်းအရာရှိနှင့် မြို့နယ် ဆည်မြောင်းအရာရှိတို့က တည်ဆောက်ပြီးစီးသောဆည်မြောင်းလုပ်ငန်း တစ်ခုချင်းအလိုက် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းခြင်း လုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ရန် နယ်နိမိတ် သတ်မှတ်ချက် တင်ပြလာသည့် အခါဦးစီးဌာနသည် ဆည်မြောင်းနယ်နိမိတ်သတ်မှတ်ခြင်းကို ပုံစံ - ၁ ဖြင့် အမိန့်ကြော်ငြာစာထုတ်ပြန်ရမည်။

၁၁။ တာဝန်ပေးအပ်ခြင်းခံရသော တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်ဆည်မြောင်းအရာရှိ၊ ခရိုင်ဆည်မြောင်းအရာရှိနှင့် မြို့နယ် ဆည်မြောင်းအရာရှိတို့သည် မိမိတို့အုပ်ချုပ်မှုအောက်ရှိ ရေလှောင်တံနှင့် ဆက်စပ်အဆောက်အအုံများ ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍-

- (က) ပုံမှန်ထိန်းသိမ်းခြင်းနှင့် အရေးပေါ်လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်နိုင်ရေးအတွက် ရေလှောင်တံမံ အဝင်လမ်း၊ အထွက်လမ်းများကို ပုံမှန်ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရမည်။

- (ခ) ရေလှောင်တမံ၏ အပြင်ဘက် ဆင်ခြေလျောနှင့် အောက်ခြေမှအနည်းဆုံးပေ ၁၀၀ ခန့်အထိ မြက်ချုံ ရှင်းလင်းခြင်း လုပ်ငန်းပုံမှန်ဆောင်ရွက်ရမည်။
- (ဂ) ရေလှောင်တမံထိပ်နှင့် ဆင်ခြင်လျောဘေးများရှိ ရေမြောင်းငယ်များပိတ်ဆို့မှု မရှိစေရန် ရှင်းလင်းဆောင်ရွက်ရမည်။
- (ဃ) ရေလှောင်တမံ နှင့် ဆက်စပ် တည်ဆောက်ထားသော ကုန်းကြောတမံထိပ် မျက်နှာပြင်နိမ့်ကျနေပါက ရေကျော်၍ ကျိုးပေါက်ပျက်စီးမှု ဖြစ်နိုင်သဖြင့် နိမ့်ကျနေခြင်း ရှိမရှိ အထူးစစ်ဆေးရမည်။
- (င) ရေလှောင်တမံ၏ ရေဝေရေလဲဧရိယာအတွင်း သစ်၊ ဝါးများ တရားမဝင် ထုတ်ယူသယ်ဆောင်မှုကြောင့် တမံကိုယ်ထည် ထိခိုက်ပျက်စီးနိုင်သဖြင့် အထူးတားမြစ်ရမည်။
- (စ) ရေထိန်းမျှော်စင်ရှိ ရေထုတ်ပိုက် သို့မဟုတ် ရေထုတ် ဥမင်တွင် သစ်တုံး၊ မြက်ချုံများ ပိတ်ဆို့မှု မရှိစေရန် ပုံမှန်စောင့်ကြည့်၍ ပိတ်ဆို့မှုရှိပါက ချက်ချင်းဖယ်ရှားရမည်။
- (ဆ) ရေထိန်းမျှော်စင်တွင် ဒဏ်ခံဖိအားသက်ရောက်မှု မရှိစေရန် ရေဘား သို့မဟုတ် ရေထိန်းတံခါးဖွင့်ထား၍ ကန်ရေပြင်နှင့်အညီ ရေသွင်းထားရမည်။

- ၄၂။ (က) သက်ဆိုင်ရာ ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူးသည် နည်းဥပဒေ ၄၁ အရ ကောက်ခံရရှိသည့် အရေးပေါ်လုပ်သားစာရင်းကို သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးမှ တစ်ဆင့် ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးထံ တင်ပြရမည်။
 - (ခ) သက်ဆိုင်ရာ ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးသည် နည်းဥပဒေခွဲ (က) အရ လက်ခံရရှိသည့် အရေးပေါ်လုပ်သားစာရင်းကို သက်ဆိုင်ရာ ခရိုင်ဆည်မြောင်းအရာရှိထံ ပေးပို့ရမည်။
 - (ဂ) သက်ဆိုင်ရာ ခရိုင်ဆည်မြောင်းအရာရှိသည် နည်းဥပဒေခွဲ (ခ) အရ လက်ခံရရှိသည့် အရေးပေါ်လုပ်သားစာရင်းပါ လုပ်သားများ ရရှိရေးအတွက် သက်ဆိုင်ရာ ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူးက ပေးပို့စေရန် တာဝန်ပေးအပ်ရမည်။
 - (ဃ) နည်းဥပဒေခွဲ (ဂ) အရ ပေးပို့သည့် အရေးပေါ်လုပ်သားများက ဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်းများကို ခရိုင်ဆည်မြောင်းအရာရှိက သတ်မှတ်ပေးပြီး အရေးပေါ်လုပ်သားများ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုများကို မြို့နယ်ဆည်မြောင်းအရာရှိ သို့မဟုတ် တာဝန်ရှိသူက အနီးကပ် ကြီးကြပ်၍ လမ်းညွှန်ရမည်။
- ၄၃။ ခရိုင်ဆည်မြောင်းအရာရှိသည် နည်းဥပဒေ ၄၂ အရ အရေးပေါ်လုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်သည့် အရေးပေါ် လုပ်သားများအတွက် လုပ်အားခများ ပေးချေနိုင်ရန် အောက်ပါတို့ကို သတ်မှတ်ရမည်-

၄၀။ နည်းဥပဒေ ၃၉ ပါ အရေးပေါ် အခြေအနေတစ်ရပ်ရပ်ကျရောက်လျှင် သက်ဆိုင်ရာ ခရိုင်ဆည်မြောင်းအရာရှိသည် ဦးစီးဌာနသို့ ချက်ချင်း တင်ပြ၍ လိုအပ်သည့်ပံ့ပိုးမှုများရရှိရေး ဆောင်ရွက်ရမည့်အပြင် ဝန်ကြီးဌာန၊ တိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့ သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့ သို့မဟုတ် နေပြည်တော်ကောင်စီသို့ ချက်ချင်းသတင်းပို့ တင်ပြရမည်။

၄၁။ ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးသည် ဥပဒေပုဒ်မ ၃၆ ၊ ပုဒ်မခွဲ (ခ) အရ အရေးပေါ်အန္တရာယ် ကျရောက်သည့် သို့မဟုတ် အန္တရာယ်ကျရောက်နိုင်သည့် ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာများအတွက် အရေးပေါ်လုပ်သားစာရင်းပြုစုရာတွင် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်သူ ဖြစ်စေ၊ မလုပ်ကိုင်သူဖြစ်စေ ကျန်းမာသန်စွမ်း၍ လုပ်အားပေးနိုင်သူ အားလုံးကို စာရင်းကောက်ရမည်။ သို့ရာတွင် အောက်ပါ ပုဂ္ဂိုလ်များအား အရေးပေါ်လုပ်သားစာရင်း ကောက်ယူခြင်းမှ ကင်းလွတ်ခွင့်ပြုရမည် -

- (က) အမျိုးသမီးများအားလုံး၊
- (ခ) အသက် (၁၈) နှစ်အောက် ကလေးသူငယ်များအားလုံး၊
- (ဂ) အသက် (၆၀) နှစ်နှင့်အထက် အမျိုးသားများအားလုံး၊
- (ဃ) ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးများ၊
- (င) ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် ရဟန်းသံဃာတော်များ၊ ဘာသာရေးကိစ္စရပ်များ ဆောင်ရွက်နေသော အခြားဘာသာဝင် ပုဂ္ဂိုလ်များ။

(ဇ) ရေသွင်း၊ ရေထုတ်၊ ရေတံခါးအဖွင့်၊ အပိတ်လုပ်ငန်းများ မှားယွင်း၊ လွဲချော်မှု မရှိစေရန် အတွေ့အကြုံ ရှိသည့် ဝန်ထမ်းများကို ရွေးချယ်တာဝန်ပေးရမည်။

(ဈ) ရေထိန်းမျှော်စင်ရှိ ရေသွင်း၊ ရေထုတ်တံခါးများ ချောဆီ ထည့်ခြင်း၊ ရေတံခါးရွက်များ လွယ်ကူစွာဖွင့်နိုင်ပိတ်နိုင် ခြင်း ရှိ မရှိ ကြိုတင်စစ်ဆေးခြင်း၊ လိုအပ်ပါက ရေသွင်းရေထုတ် တံခါးများနှင့် ရေတံခါးရွက်များတို့ကို ပြုပြင်ခြင်း ဆောင်ရွက်ရမည်။ အဆိုပါ ရေတံခါးအဖွင့်၊ အပိတ် လုပ်ငန်းများတွင် လျှပ်စစ်ဓါတ်အားသုံးစနစ်များ ပါဝင်ပါက လျှပ်စစ်ဂျန်နရေတာ နှင့် ဘက်ထရီများ၊ စက်သုံးဆီ အဆင်သင့် ရှိ မရှိ စစ်ဆေးခြင်း၊ မရှိပါက အဆင်သင့်ရှိနေစေရန် ဆောင်ရွက်ရမည်။

(ည) ရေလှောင်တမံထိပ်မျက်နှာပြင် အစဉ်အမြဲညီအောင် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန် နှင့် ဦးစီးဌာနမှ လုပ်ငန်းစစ်ဆေးသော မော်တော်ယာဉ်ငယ်မှအပ အခြားယာဉ်များ ဖြတ်သန်းခြင်းကို စိစစ်ကြပ်မတ်ထိန်းသိမ်းရမည်။

(ဋ) ရေပိုလွှဲ၏ ရေဝင်လမ်းကြောင်းနှင့် ရေဆင်းလမ်းကြောင်း တစ်လျှောက် သစ်ပင်၊ သစ်တုံး၊ ဝါး၊ မြက်ချုံ စသည်များကြောင့် ရေစီးရေလာပိတ်ဆို့မှု မရှိစေရန် ပုံမှန်စောင့်ကြည့်ခြင်း၊ ရေစီးရေလာ ပိတ်ဆို့မှုရှိပါက ဖယ်ရှားခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်ရမည်။

- (၄) ရေပိုလွှဲမှထွက်လာသောရေများကြောင့် ရေပိုလွှဲအောက်ခြေ ကွန်ကရစ်ကြမ်းခင်းများ ကျိုးပေါက် ပျက်စီးခြင်း ရှိ မရှိ စစ်ဆေးရမည်။ ရှိပါက ပြုပြင်ခြင်းလုပ်ငန်းကို ဆောင်ရွက်ရမည်။
- (၅) ရေလှောင်တံတွင် ခြတောင်ပို့များ၊ ကြွက်တွင်းများ နှင့် ထူးပေါက်များ ရှိ မရှိ စစ်ဆေးရမည်။ ရှိပါက ချက်ချင်းပြုပြင်ရမည်။
- (၆) မြစ်ရေတိုး၍ ရေလှောင်တံရေမြင့်နေသည့်အခါ ရေလှောင်တံ၏ ဆင်ခြေလျော နှင့် အောက်ခြေမှ ရေစိမ့်ယိုခြင်း ရှိ မရှိ စစ်ဆေးရမည်။ တွေ့ရှိပါက ချက်ချင်းအရေးပေါ် ပြုပြင်ရမည်။
- (၇) တံများ ဘေးကင်းလုံခြုံမှုကို မျက်မြင်အရ စောင့်ကြည့်သည့် ရေလှောင်တံ စစ်ဆေးမှု အစီရင်ခံစာ (Dam Surveillance Report) ပါ စစ်ဆေးရမည့် လုပ်ငန်းစဉ်များအတိုင်း ပုံမှန်ကြပ်မတ်စစ်ဆေး၍ ဦးစီးဌာနသို့ တင်ပြရမည်။

၁၂။ တာဝန်ပေးအပ်ခြင်းခံရသော တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် ဆည်မြောင်း အရာရှိ၊ ခရိုင်ဆည်မြောင်းအရာရှိနှင့် မြို့နယ်ဆည်မြောင်း အရာရှိတို့သည် မိမိတို့အုပ်ချုပ်မှုအောက်ရှိ ရေလွှဲဆည် နှင့် ဆက်စပ် အဆောက်အအုံများ ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ -

အခန်း (၁၀)

ဆည်မြောင်းနှင့်ရေနုတ်မြောင်းအရေးပေါ်လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ခြင်း

၃၉။ အောက်ဖော်ပြပါ အခြေအနေ တစ်ရပ်ရပ် ဖြစ်ပေါ်ပါက ဆည်မြောင်း သို့မဟုတ် ရေနုတ်မြောင်းတစ်ခုခု ကျိုးပေါက်ပျက်စီးမှု အန္တရာယ်ကျရောက်နိုင်သည့် အရေးပေါ်လုပ်ငန်းများအဖြစ် သတ်မှတ်ရမည် -

- (က) ရေလှောင်တံ အမြင့်ဆုံးရေသိုလှောင်နိုင်သည့် ရေမှတ်ရောက်ရှိ၍ ရေလှောင်တံ ဘေးပတ်လည် နှင့် အောက်ခြေ မြေသား ထိစပ်သောနေရာများတွင် ရေစိမ့်ယိုမှုဖြစ်ပွားခြင်း၊
- (ခ) ရေလွှဲဆည် အောက်ဘက်ပိုင်းသည် ရေတိုက်စားမှုကြောင့် ကျိုးပေါက်ပျက်စီးမှု ဖြစ်ပေါ်ခြင်း၊
- (ဂ) အကြောင်းတစ်ရပ်ရပ်ကြောင့် ရေပေးမြောင်း သို့မဟုတ် ရေနုတ်မြောင်းပေါ် ကျိုးပေါက်ခြင်း၊
- (ဃ) တည်ဆောက်ထိန်းသိမ်းထားသော ဆည်မြောင်းများရှိရာ ဒေသတွင် မြစ်ရေကြီးခြင်း၊ ရေဆင်းဧရိယာများအတွင်း ထူးကဲမိုးရေချိန်များ ရွာသွန်းခြင်းနှင့် ရေပိုလွှဲ အပေါ်တွင် တွက်ချက်အမြင့်ဆုံး ရေကျော်မှတ်သို့ ရောက်ရှိခြင်း။

(၃) သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်ပြီးနောက် ထိခိုက် ပျက်စီးမှု လျော့ပါးသက်သာစေရေး လုပ်ငန်းများ။

(ခ) အထက်အပိုဒ်(က)ပါ စီမံချက်များကို တစ်နှစ်လျှင် အနည်းဆုံး နှစ်ကြိမ် ဦးစီးဌာနသို့ တင်ပြရမည်ဖြစ်ပြီး လိုအပ်ပါက ဦးစီးဌာန၏ အကူအညီရယူ ဆောင်ရွက်နိုင်သည်။

၃၈။ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်ဆည်မြောင်းအရာရှိ၊ ခရိုင် ဆည်မြောင်းအရာရှိနှင့် မြို့နယ် ဆည်မြောင်းအရာရှိတို့သည် -

(က) သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်မည်ကို ကြိုတင် ခန့်မှန်းသိရှိနိုင်ပါက ဘေးအန္တရာယ် မလွတ်ကင်းနိုင်သော ဆည်မြောင်း၊ တာတမံဧရိယာအနီး ပတ်ဝန်းကျင်တွင် နေထိုင်သူများသို့ တစ်နာရီလျှင် တစ်ကြိမ် ကြိုတင်သတိ ပေးရမည်။

(ခ) သဘာဝဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်လာပါက တည်ဆောက်ပြီး ဆည်မြောင်းများ ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုလျော့ပါးစေရေးအတွက် ဆောင်ရွက်ရာတွင် လိုအပ်သော ကူညီပံ့ပိုးမှုများ ရရှိရန် သက်ဆိုင်ရာ ဒေသအာဏာပိုင် အဖွဲ့အစည်းများ၊ ဌာန ဆိုင်ရာများ၊ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့ များနှင့် လိုအပ်သလို ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်ရမည်။

(က) မိုးရာသီ ကုန်ဆုံးပါက ရေလွှဲဆည်အောက်ပိုင်း ကြမ်းခင်း များ ရေတိုက်စားမှု ရှိ မရှိ တိုင်းတာစစ်ဆေးရမည်။

(ခ) မူလသတ်မှတ်သည့် ကြမ်းပြင်မျက်နှာပြင် အမြင့်ပေထက် လျော့နည်း နိမ့်ကျမှုရှိပါက ကြမ်းပြင်ဖြတ်ပိုင်း ပုံစံဖြင့် တိုင်းတာစစ်ဆေးပြီး လိုအပ်သော အစိတ်အပိုင်းများကို မူလသတ်မှတ်ဒီဇိုင်းပုံစံအတိုင်း အမြင့်ပေ ရောက်ရှိစေရန် ပြန်လည် ပြုပြင်ဆောင်ရွက်ရမည်။

(ဂ) ရေလွှဲဆည်ထိပ်မှ အောက်ခြေကြမ်းခင်း တစ်လျှောက် မိုးရာသီရေကြီးမှုကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော ကွဲအက်နိမ့်ကျ ခြင်း၊ ရေစိမ့်ယိုခြင်း၊ ရေမလုံခြင်းများ ရှိ မရှိ စစ်ဆေး၍ လိုအပ်ပါက ပြုပြင်ရမည်။

(ဃ) ရေလွှဲဆည်အထက်ဘက်နှင့် အောက်ဘက်ဝဲ၊ ယာ ရေထိန်း တာ ရိုးတစ်လျှောက် နံရံများ၊ ကြမ်းခင်းများ မြစ်ရေ တိုက်စားခံရ၍ ပျက်စီးပါက ပြုပြင်ရမည်။

(င) သဲထုတ်ရေတံခါးရှိပါက ၎င်းမှ ထွက်ရှိသော ရေအားကြောင့် ရေတိုက်စားနိုင်သည့် အဆိုပါ သဲထုတ်ရေတံခါးနှင့်ကပ် လျှက် ရေထိန်းတာပေါင်အောက်ရှိ ကြမ်းခင်းနှင့် တာ ပေါင်တစ်လျှောက် ရေတိုက်စားမှုများ ရှိ မရှိ စစ်ဆေးပြီး တွေ့ရှိက ပြုပြင်ရမည်။

(စ) ရေလွှဲဆည်အထက်ပိုင်း ရေပေးမြောင်းထိပ် ရေတံခါး၏ ဂီယာ အစိတ်အပိုင်း၊ ရေတံခါးရွက်၊ သဲထုတ် ရေတံခါး နှင့် မြောင်း

ထိပ်ရေတံခါး အောက်ခြေများ ရေတိုက်စားမှုကြောင့် ချို့ယွင်းမှုရှိက ပြုပြင်ရမည်။

(ဆ) ရေလွှဲဆည် အထက်ပိုင်းတွင် ပုံမှန်ထက် ရေစီးနှုန်း လျော့နည်းပါက သဲနုန်းများ ပို့ချပြီး ရေစီးရေလာကို အနှောင့်အယှက် ဖြစ်စေနိုင်သဖြင့် ရေစီးရေလာ နှောင့်ယှက်ခြင်း မဖြစ်စေရန် သဲနုန်းတူးဖော်ခြင်းလုပ်ငန်းကို ပုံမှန်ဆောင်ရွက်ရမည်။

(ဇ) ရေမှတ်တိုင်များပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရာတွင်-

(၁) ရေလွှဲဆည်နှင့် ရေပေးမြောင်းအနီး တပ်ဆင်ထားသော အထက်ရေမှတ်တိုင် နှင့် အောက်ဘက်ရှိ ရေမှတ်တိုင်ကို နှစ်စဉ်သတ်မှတ်အနိမ့်၊ အမြင့်ပေ ရှိမရှိ တိုင်းတာရေးကိရိယာဖြင့် စစ်ဆေးရမည်။

(၂) ရေမှတ်တိုင် အမှတ်အသားများ အသစ်ဖြစ်စေရန် နှစ်စဉ်ဆေးသုတ်ရမည်။

(၃) သစ်သား ရေမှတ်တိုင်များ ဆွေးမြေ့နေပါက အသစ်လဲလှယ်ရမည်။

၁၃။ မြို့နယ် ဆည်မြောင်းအရာရှိသည် ရေပေးမြောင်းများ၊ ရေတင်လုပ်ငန်းများ၊ မြေအောက်ရေ ရရှိရေးလုပ်ငန်းများနှင့် ဆက်စပ် ရေပေးအဆောက်အအုံများ ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းခြင်း လုပ်ငန်းများကို အောက်ပါအတိုင်း ဆောင်ရွက်ရမည်-

အခန်း (၉)

သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကာကွယ်ရေးလုပ်ငန်းများအတွက် ဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်းစဉ်များ

၃၇။ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် ဆည်မြောင်းအရာရှိ၊ ခရိုင်ဆည်မြောင်းအရာရှိ နှင့် မြို့နယ်ဆည်မြောင်းအရာရှိ တို့သည် ဥပဒေပုဒ်မ ၃၅ ပါ သဘာဝဘေးအန္တရာယ် ကာကွယ်ရေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရာတွင် -

(က) သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် အများပြည်သူ အသက်အိုးအိမ်၊ ပစ္စည်းများ ပျက်စီးဆုံးရှုံးခြင်း၊ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် လူမှုစီးပွားရေး အဆောက်အအုံများပျက်စီးခြင်း၊ ဆိုးကျိုးများ လျော့နည်းစေရေးအတွက် အောက်ပါ လုပ်ငန်းစဉ်များကို ကြိုတင်စီမံချက် ရေးဆွဲဆောင်ရွက်ရမည် -

(၁) သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ် မကျရောက်မီ ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်းနှင့်ဘေးအန္တရာယ်လျော့ပါးရေး၊ ကြိုတင်ကာကွယ်ရေးလုပ်ငန်းများ၊

(၂) သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်သည့်အခါ အချိန်နှင့် တစ်ပြေးညီ အရေးပေါ် တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်ခြင်း လုပ်ငန်းများ၊

- (ခ) နည်းဥပဒေ ၃၃ ၊ နည်းဥပဒေခွဲ (ခ) ၊ နည်းဥပဒေခွဲငယ် (၁) အရ ဦးစီးဌာနက ဆောင်ရွက်သည့်ကိစ္စရပ်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ လျော်ကြေးကို ဦးစီးဌာနက ပေးလျော်ရမည်။
- (ဂ) နည်းဥပဒေ ၃၃ ၊ နည်းဥပဒေခွဲ (ခ) ၊ နည်းဥပဒေခွဲငယ် (၂) အရ ဖယ်ရှားခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ လျော်ကြေးကို သက်ဆိုင်ရာ ပုဂ္ဂိုလ် သို့မဟုတ် အဖွဲ့အစည်းက ပေးလျော်ရမည်။
- (ဃ) သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ရေစီး ရေလာပိတ်ဆို့မှုကို ဖယ်ရှားခြင်းနှင့် ပြုပြင်ခြင်းတို့အတွက် လျော်ကြေးပေးရန် မလိုပါ။

၃၆။ ခရိုင်ဆည်မြောင်းအရာရှိ သို့မဟုတ် ဝန်ကြီးဌာနက အခွင့်အာဏာ အပ်နှင်းခြင်းခံရသူသည် အဆိုပါ ရေနုတ်မြောင်းနှင့် ဆက်စပ်သည့် လယ်ယာမြေများတိုးတက်ကောင်းမွန်ရေး၊ စိုက်ပျိုးရေး၊ ရေဘေးကာကွယ် ရေး၊ ရေများစုအိုင်နေခြင်း သို့မဟုတ် ရေကြီးခြင်းမှကာကွယ်ရေးအတွက် ရေနုတ် မြောင်းလုပ်ငန်း ပြုပြင်ဆောင်ရွက်ရန်လိုအပ်ပါက အစီအစဉ်တစ်ရပ်ရေးဆွဲ ၍ သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် ဆည်မြောင်း အရာရှိကတစ်ဆင့် ဝန်ကြီးဌာနသို့ တင်ပြနိုင်သည်။

- (က) ရေပေးမြောင်းတိုင်းတာခြင်းလုပ်ငန်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ -
 - (၁) မိမိအုပ်ချုပ်မှုအောက်ရှိ ရေပေးတူးမြောင်းများ၏ အောက်ခြေအကျယ်၊ ရေပေးနိုင်သော အမြင့်၊ ရေမှတ် တိုင်များ၏ ကြမ်းပြင်ရေမှတ်၊ ရေပေးမြောင်း၊ ရေစီး နှုန်းပမာဏ အချက်အလက်များကို ဌာနဆိုင်ရာ တရားဝင်ထုတ်ပေးထားသော မှတ်စုစာအုပ်တွင် ရေးသွင်းထိန်းသိမ်းထားရမည်။
 - (၂) ရေပေးမြောင်းအလိုက် မိုးရာသီတွင် ရေပြည့် ရေမှတ် အထိ ရေပေးဝေသည့်အခါ သတ်မှတ်အမြင့်ပေ ထက် လျော့နည်းနိမ့်ကျမှုရှိသော ဝဲ၊ ယာရေမြောင်း ပေါင် အတိုင်းအတာများကို မှတ်စုစာအုပ်တွင် ရေးသားထားရမည်။
 - (၃) ရေပေးရာသီကုန်သည့်အခါ ရေပေးမြောင်း အောက် ခြေတစ်လျှောက် သဲနုန်းများပို့ချမှု ရှိ မရှိ၊ ရေပေး မြောင်းတိုက်စားမှု ရှိ မရှိ စစ်ဆေးရမည်။ ရှိပါက ရေပေးမြောင်းတစ်လျှောက်နှင့် ဝဲ၊ ယာဘောင်များ ကို တိုင်းတာရေး ကိရိယာဖြင့် တိုင်းတာခြင်းနှင့် ဖြတ်ပိုင်းပုံအလျားလိုက် ပုံစံများထုတ်၍ ရေးဆွဲရ မည်။

- (၄) အထက်အပိုဒ်(၃) ပါစစ်ဆေးမှုများကို နောက်ဆုံး သတ်မှတ်ထားသောဒီဇိုင်းပုံစံများဖြင့် တိုက်ဆိုင် စစ်ဆေးရမည်။
- (ခ) ရေပေးရာသီမတိုင်မီ ရေပေးမြောင်းများ ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းခြင်း ဆောင်ရွက်ရာတွင် တိုင်းတာရရှိသော ဖြတ်ပိုင်းပုံစံ အရ တူးမြောင်းအခြေအနေနှင့် ဒီဇိုင်းပုံစံ နှိုင်းယှဉ် စစ်ဆေး၍-
 - (၁) သတ်မှတ်ရေလွှတ်တာပေါင် နိမ့်ကျနေပါက ဝဲ၊ ယာ မြောင်းပေါင်ဆင့်ခြင်း လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ရမည်။
 - (၂) သတ်မှတ်မြောင်း အောက်ခြေအကျယ် မရှိပါက အောက်ခြေအကျယ် ချဲ့ထွင်ခြင်းလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်ရမည်။
 - (၃) ရေပေးမြောင်းတစ်လျှောက် ရေစီးရေလာ ကောင်းမွန်စေရန် သဲနုန်းများ တူးဖော်ခြင်း၊ ဒိုက်၊ အမှိုက်များ ဖယ်ရှားခြင်းဆောင်ရွက်ရမည်။
 - (၄) မြောင်းပေါင် ဖြတ်၍ တည်ဆောက်ထားသော တံတား၊ ရေထိန်းအဆောက်အအုံနှင့် လက်တံခွဲ မြောင်းထိပ်ရေတံခါးများသည် မူလသတ်မှတ်ချက် ပုံစံအတိုင်းမရှိက ပြုပြင်ဆောင်ရွက်ရမည်။
- (ဂ) ရေပေးပြွန်များ ပြုပြင်ခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍-

- ယင်းပြုပြင်ခြင်းအတွက် ကုန်ကျစရိတ်များကို တောင်းခံသည့်အခါ အမိန့်ထုတ်ပြန်ခြင်း ခံရသူက ပေးဆောင်ရမည်။
- (ဂ) နည်းဥပဒေခွဲ (ခ) ပါ အမိန့်ထုတ်ပြန်ခြင်း ခံရသူက ပေးဆောင်ခြင်းမပြုလျှင် အဆိုပါကုန်ကျစရိတ်ကို ထိုသူထံမှ လည်းကောင်း၊ အကျိုးသက်ဆိုင်သူထံမှလည်းကောင်း အမိန့်ထုတ်ပြန်သူက မြေခွန်မပြေကျန်ငွေ ဖြစ်ဘိသကဲ့သို့ ကောက်ခံနိုင်သည်။
- ၃၅။ (က) နည်းဥပဒေ ၃၃ အရ ထုတ်ပြန်သည့်အမိန့်ကို လိုက်နာလျက်တားဆီးပိတ်ဆို့နေသည့် အရာတစ်ခုခုကိုဖယ်ရှားခြင်း၊ ပြုပြင်ခြင်း သို့မဟုတ် အဆိုပါ လုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ခြင်းကြောင့် နစ်နာဆုံးရှုံးမှုနှင့်စပ်လျဉ်း၍ လျော်ကြေးတောင်းဆိုလိုသူသည် ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးထံ-
 - (၁) သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးကတစ်ဆင့် တောင်းဆိုနိုင်သည်။
 - (၂) လျော်ကြေး တောင်းဆိုမှုသည် နစ်နာဆုံးရှုံးမှု ဖြစ်ပွားသည်မှစ၍ တစ်နှစ်အတွင်း တောင်းဆိုနိုင်သည်။
 - (၃) ထိုကာလအတွင်း တောင်းဆိုခြင်း မပြုခဲ့ပါက လုံလောက်သော အကြောင်းပြချက် ခိုင်လုံစွာ တင်ပြ၍ တောင်းဆိုနိုင်သည်။

မူလ မြစ်၊ ချောင်း၊ အင်းအိုင် သို့မဟုတ် ရေမြောင်း
ပုံစံအတိုင်း ပြန်လည်ပြုပြင်ရန်၊

- (၂) နည်းဥပဒေ ၃၂၊ နည်းဥပဒေခွဲ (က) (၂) အရ
ဖြစ်ပေါ်လာသော ရေစီးရေလာ ပိတ်ဆို့မှုများနှင့်
စပ်လျဉ်း၍ -
ယာယီပိတ်ဆို့ထားသည့် ပုဂ္ဂိုလ် သို့မဟုတ် အဖွဲ့
အစည်း၏ အစီအစဉ်ဖြင့် ရေနုတ်မြောင်းအဖြစ်
သတ်မှတ်လိုက်သည့် အစိတ်အပိုင်းကို မူလပုံစံ
အတိုင်း လာမည့်မိုးရာသီ မတိုင်မီအပြီး ပြန်လည်
ပြုပြင်စေရန်။

၃၄။ ဥပဒေပုဒ်မ ၃၃၊ ပုဒ်မခွဲ (ခ) အရ တားဆီးပိတ်ဆို့နေသော အရာကို
ဖယ်ရှားခြင်း၊ ပြုပြင်ခြင်း သို့မဟုတ် အဆိုပါလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်
ရာတွင် ကုန်ကျစရိတ်များနှင့် စပ်လျဉ်း၍-

- (က) သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ရေစီး
ရေလာပိတ်ဆို့ခြင်းအတွက် သက်ဆိုင်ရာ ဆည်မြောင်း
အရာရှိသည် ပြည်ထောင်စုဘဏ္ဍာရန်ပုံငွေ သို့မဟုတ်
တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်ဘဏ္ဍာ ရန်ပုံငွေဖြင့်
ဆောင်ရွက်နိုင်သည်။
- (ခ) နည်းဥပဒေ ၃၃၊ နည်းဥပဒေခွဲ (ခ) (၂) အရ အမိန့်ချမှတ်
ခြင်းခံရသူသည် သတ်မှတ်ကာလအတွင်း ဆောင်ရွက်ရန်
ပျက်ကွက်၍ အမိန့်ထုတ်သူ ကိုယ်တိုင် အတား အဆီးများကို
ဖယ်ရှားခြင်း သို့မဟုတ် ပြုပြင်ခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်ရာတွင်

- (၁) မြောင်းမကြီး၊ လက်တံမြောင်း၊ လက်တံခွဲမြောင်း
များ၏ ဘောင်များကို ဖြတ်၍ တည်ဆောက်ထား
သော ရေပေးပြွန်များ ရေစိမ့်ယိုမှု ရှိ မရှိ၊ မူလ
အခြေအနေ ရှိ မရှိ နှစ်စဉ် စစ်ဆေးရမည်။

- (၂) ပုံစံ-၂ ပါ သတ်မှတ်သော တူးမြောင်းပေါင် နေရာ
တွင် ရေပေးပြွန်အကျယ် ရှိ မရှိ စစ်ဆေး၍ မူလ
သတ်မှတ်ပုံစံမရှိက ပြုပြင်ရမည်။

- (ဃ) ရေတင်လုပ်ငန်းနှင့် မြေအောက်ရေ လုပ်ငန်းများ ပြုပြင်
ထိန်းသိမ်းခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ သဘာဝရေလျှံတွင်း၊ စိမ့်စမ်း
ရေတွင်းနှင့် စွမ်းအင်တစ်မျိုးမျိုးဖြင့် ဆည်ရေပေးဝေသော
လုပ်ငန်းများကို ဦးစီးဌာနက ထုတ်ပြန်ထားသည့် ညွှန်ကြား
ချက်များနှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ရမည်။

၁၄။ တာဝန်ပေးအပ်ခြင်းခံရသော တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်
ဆည်မြောင်းအရာရှိ၊ ခရိုင်ဆည်မြောင်းအရာရှိနှင့် မြို့နယ်ဆည်မြောင်း
အရာရှိတို့သည် မိမိတို့အုပ်ချုပ်မှုအောက်ရှိ ရေပေးမြောင်းအတွင်း ရေမှတ်
တိုင်စိုက်ထူခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍-

- (က) ရေပေးမြောင်းမကြီးရှိ ရေပေးမြောင်းရေတံခါးမှ အထွက်
ပုံမှန်အားဖြင့် ရေတည်ငြိမ်သော နေရာတွင် သတ်မှတ်ဒီဇိုင်း
အရ မြောင်းအောက်ခြေ ကြမ်းပြင်အမှတ်ကို သုညထား၍
ရေမှတ်တိုင်စိုက်ထူရမည်။

- (ခ) ရေပေးမြောင်းမကြီး၏ လက်တံမြောင်းခွဲရှိသော နေရာတွင် သတ်မှတ်ဒီဇိုင်းမြောင်းအောက်ခြေ ကြမ်းပြင်အမှတ်ကို သုညထား၍ ရေမှတ်တိုင်စိုက်ထူရမည်။
- (ဂ) လက်တံမြောင်းအထွက်ဘက် ရေတည်ငြိမ်စွာ စီးဆင်းသော နေရာတွင် ရေမှတ်တိုင် စိုက်ထူရမည်။
- (ဃ) ရေပေးမြောင်းမကြီး၊ မြောင်းမခွဲ၊ လက်တံမြောင်း၊ ရေထိန်းနှင့် ရေကျော်ရှိ အထက်ဘက်နှင့် အောက်ဘက် နေရာများတွင် ရေမှတ်တိုင်စိုက်ထူရမည်။
- (င) ရေပေးမြောင်းကို ဖြတ်၍ တည်ဆောက်ထားသော ရေငုပ်ပြန်အထက်ဘက်နှင့် အောက်ဘက်နေရာများတွင် ရေမှတ်တိုင်စိုက်ထူရမည်။
- (စ) ကြီးမားသော မြောင်းကူးတံတားရှိသော နေရာများတွင် ရေမှတ်တိုင် စိုက်ထူရမည်။
- (ဆ) ရေပေးမြောင်းမကြီး၊ မြောင်းမခွဲ၊ လက်တံမြောင်း အဖျားတွင် ရေရောက်မှု ရှိ မရှိ သိရှိနိုင်ရန် ရေမှတ်တိုင် စိုက်ထူရမည်။
- (ဇ) ချောင်း၊ လျှို၊ ရိုးနှင့် မြေနိမ့်ပိုင်းကို ဖြတ်၍ တည်ဆောက်ထားသော ရေတံလျှောက် အဝင်ပိုင်း နှင့် အထွက်ပိုင်း ရေတည်ငြိမ်သောနေရာများတွင် ရေမှတ်တိုင် စိုက်ထူရမည်။ ရေတံလျှောက် အထွက်ပိုင်းနေရာတွင် သဲနုနုစုပုံခြင်း၊ ရေတိုက်စားခြင်း ဖြစ်ပေါ်ပါက ဖယ်ရှားပြုပြင်ပြီးမှသာ ရေမှတ်တိုင် စိုက်ထူရမည်။

- (၂) မြစ်၊ ချောင်း၊ အင်းအိုင် သို့မဟုတ် ရေမြောင်း တည်ရှိရာ ခရိုင်၊ မြို့နယ်၊ ကျေးရွာအုပ်စုအမည်၊
- (၃) မြစ်၊ ချောင်း၊ အင်းအိုင် သို့မဟုတ် ရေမြောင်းအမည်၊
- (၄) ရေနုတ်မြောင်းအဖြစ် ကြော်ငြာလိုသည့် အစိတ်အပိုင်း နှင့်နယ်နိမိတ်ဖော်ပြချက်၊
- (၅) အခြားထည့်သွင်းရန် လိုအပ်သည်ဟု ယူဆသည့် အချက်များ။

၃၃။ ခရိုင်ဆည်မြောင်းအရာရှိ သို့မဟုတ် ယင်းကိစ္စအတွက် ဝန်ကြီးဌာနက အခွင့်အာဏာ အပ်နှင်းခြင်းခံရသူသည် နည်းဥပဒေ ၃၂ အရ ထုတ်ပြန်သည့် အမိန့်ကြော်ငြာစာကို ရရှိသည့်အခါ တားဆီးပိတ်ဆို့နေသည့်အရာကို ဖယ်ရှားရန် အမိန့်ထုတ်ပြန်ရာတွင် အောက်ပါသတ်မှတ်ချက်များကို ထည့်သွင်းဖော်ပြရမည်-

- (က) ရေနုတ်မြောင်းတွင် တားဆီးပိတ်ဆို့နေသည့် အရာကို အမိန့်ထုတ်ပြန်သည့် နေ့မှစ၍ ရက်ပေါင်း ၃၀ အတွင်း ဖယ်ရှားရန်၊
- (ခ) ရေနုတ်မြောင်းလုပ်ငန်းတွင် တားဆီးပိတ်ဆို့နေသည့် အရာကို ဖယ်ရှားရာတွင်-
 - (၁) နည်းဥပဒေ ၃၂၊ နည်းဥပဒေခွဲ (က) (၁) အရ ဖြစ်ပေါ်လာသော ရေစီးရေလာ ပိတ်ဆို့မှုများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဦးစီးဌာနအစီအစဉ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပြီး

ရေနုတ်မြောင်း ဖြစ်ကြောင်း ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၂ အရ အမိန့်ကြော်ငြာစာ ထုတ်ပြန်နိုင်ရေးအတွက် စိစစ် တင်ပြရန် ဦးစီးဌာနကို တာဝန်ပေးအပ်နိုင်သည်-

(၁) သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ရေတိုက်စား၍ ကမ်းတစ်လျှောက်ရှိ ဒိုက်၊ အမှိုက်၊ ချုံနွယ်၊ သစ်ပင် နှင့် သဲနုန်းများသည် မြစ်၊ ချောင်း၊ အင်းအိုင် သို့မဟုတ် ရေမြောင်းအတွင်း စုပုံနေသဖြင့် ရေစီးရေလာ တားဆီးပိတ်ဆို့ခြင်း၊

(၂) ရေနုတ်မြောင်း အဖြစ် သတ်မှတ်မည့် နေရာတစ်လျှောက်ရှိ အနီးအနားတွင် နေထိုင်သူများမှ အဆိုပါ မြစ်၊ ချောင်း၊ အင်းအိုင် သို့မဟုတ် ရေမြောင်းကိုဖြတ်၍ ယာယီရေတားတံ ပြုလုပ်ပြီး ခြံချ ငါးဖမ်းခြင်း၊ ပိုက်တန်းချ၍ ငါးဖမ်းခြင်း၊ တုတ်ရိုက်ခြင်း၊ ယင်းလိပ်ဖြင့် ကျားထောင်ခြင်း သို့မဟုတ် အခြားတစ်နည်းနည်းဖြင့် ရေစီးရေလာ တားဆီးပိတ်ဆို့ခြင်း။

(ခ) အထက်ပိုဒ် (က) အရ အမိန့်ကြော်ငြာစာ ထုတ်ပြန်ရာတွင် အောက်ပါ အချက်များပါဝင်စေရမည်-

(၁) ရေနုတ်မြောင်း ဖြစ်ကြောင်း ကြော်ငြာ ရသည့် အကြောင်းအရာ ဖော်ပြချက်၊

၁၅။ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်ဆည်မြောင်းအရာရှိ၊ ခရိုင်ဆည်မြောင်းအရာရှိ နှင့် မြို့နယ်ဆည်မြောင်းအရာရှိတို့က တည် ဆောက်ပြီး ဆည်မြောင်းနှင့် ဆက်စပ်သော အဆောက်အအုံများ ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းခြင်း လုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်နိုင်ရန် တင်ပြလာသည့်အခါ ဦးစီးဌာနသည် ပုံစံ-၃ သို့မဟုတ် ပုံစံ - ၄ ပါ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို သတ်မှတ် ရေးဆွဲ၍ ဆောင်ရွက်စေရမည်။

၁၆။ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁ ပါ ဆည်မြောင်းပြုပြင်ထိန်းသိမ်းခြင်း လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရာတွင် အောက်ပါအတိုင်း လုပ်ငန်းအဆင့် သတ်မှတ်၍ ဆောင်ရွက်ရမည် -

- (က) နှစ်စဉ် ထိန်းသိမ်းပြုပြင်ရသော လုပ်ငန်းငယ်များကို သာမန် ပြုပြင်ခြင်းလုပ်ငန်း၊
- (ခ) တစ်ခါတစ်ရံမှ ပြင်ဆင်ဆောင်ရွက်ရသော တူးမြောင်းပေါင် ဆင့်ခြင်း၊ သဲနုန်းတူးဖော်ခြင်းစသည့် လုပ်ငန်းများကို အထူး ပြင်ဆင်ခြင်းလုပ်ငန်း၊
- (ဂ) အထက်ပါ သာမန်ပြုပြင်ခြင်း သို့မဟုတ် အထူး ပြင်ဆင်ခြင်း လုပ်ငန်းများဖြင့် မဆောင်ရွက်နိုင်သော လုပ်ငန်းပမာဏ နှင့် ငွေတန်ဖိုးပမာဏ များပြားသည့် လုပ်ငန်းများကို အကြီးစားပြင်ဆင်ခြင်းလုပ်ငန်း။

အခန်း (၄)

ဆည်မြောင်းမှရေကိုရယူသုံးစွဲခြင်း

၁၇။ ဆည်မြောင်းမှ ရေကိုရယူသုံးစွဲရန် လယ်ကြားမြောင်း ဖောက်လိုသူ၊ လက်ရှိ လယ်ကြားမြောင်းအား ပြုပြင်မွမ်းမံလိုသူ သို့မဟုတ် လက်ရှိ လယ်ကြားမြောင်းကို လွှဲပြောင်းရယူလိုသူသည် သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ် ဆည်မြောင်းအရာရှိထံ လျှောက်ထားရာတွင် အောက်ပါအချက်များပါဝင်ရမည်-

- (က) ဆောင်ရွက်မည့် လုပ်ငန်းတည်နေရာနှင့် အမျိုးအမည်၊
- (ခ) လုပ်ငန်းပမာဏနှင့် ခန့်မှန်းကုန်ကျစရိတ်၊
- (ဂ) ဦးစီးဌာနကဆုံးဖြတ်သော ကုန်ကျစရိတ်ကို ပေးချေမည့် နည်းလမ်းနှင့် ပေးချေမည့်ကတိပြုချက်၊
- (ဃ) လယ်ကြားမြောင်း ဖြတ်သန်းရန် လိုအပ်သည့်မြေ ရှိ မရှိ၊
- (င) ဌာနကလိုအပ်သည်ဟု ယူဆသည့် သတ်မှတ်ချက်များ။

၁၈။ မြို့နယ်ဆည်မြောင်းအရာရှိသည် နည်းဥပဒေ ၁၇ အရ လျှောက် ထားလွှာကို ရရှိသည့်အခါ အောက်ပါအချက်များကိုစိစစ်ပြီး မိမိသဘောထား မှတ်ချက်နှင့်အတူ အကျိုးဆက်နွယ်သော တောင်သူလယ်သမားများ၏ သဘောထားမှတ်ချက်များ စုစည်းဖော်ပြ၍ ခရိုင်ဆည်မြောင်းအရာရှိထံ အဆုံးအဖြတ်ပေးနိုင်ရန် တင်ပြရမည် -

၃၀။ ခရိုင်ဆည်မြောင်းအရာရှိသည် နည်းဥပဒေ ၂၉ ပါ လုပ်ငန်းများကို သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့ သို့မဟုတ် ပြည်နယ် အစိုးရအဖွဲ့ သို့မဟုတ် နေပြည်တော်ကောင်စီ၏ ခွင့်ပြုချက်နှင့် ခွင့်ပြုသည့် ဘဏ္ဍာ ရန်ပုံငွေဖြင့် သတ်မှတ်ဦးစားပေးလုပ်ငန်းအလိုက် ဆောင်ရွက်နိုင်သည်။

၃၁။ ခရိုင်ဆည်မြောင်းအရာရှိသည် နည်းဥပဒေ ၂၉ ပါ လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ပြီးပါက အဆိုပါ ကျေးရွာဆည်မြောင်း၊ တာတမံနှင့် ကျေးရွာ ရေနုတ်မြောင်းများကို ဆက်လက် လည်ပတ်၊ ပြုပြင်၊ ထိန်းသိမ်းခြင်း ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူး သို့မဟုတ် တောင်သူများ စိုက်ပျိုး ရေရယူသုံးစွဲရေးအဖွဲ့ထံသို့ စာရင်းဇယားနှင့်တကွ လွှဲပြောင်းပေးရမည်။

အခန်း (၈)

ရေနုတ်မြောင်းအဖြစ်ကြေညာခြင်း၊ ပိတ်ဆို့မှုကို ဖယ်ရှားခြင်းနှင့် လျော်ကြေး

၃၂။ (က) ဝန်ကြီးဌာနသည် မြစ်၊ ချောင်း၊ အင်းအိုင် သို့မဟုတ် ရေမြောင်းတစ်ခုခုတွင် အောက်ပါအခြေအနေများကြောင့် ရေစီးရေလာတားဆီး ပိတ်ဆို့ခြင်းဖြစ်ပေါ်၍ အများပြည်သူ ကျန်းမာရေး၊ သွားလာရေး၊ လယ်ယာမြေများ ပျက်စီးမှု သို့မဟုတ် အများပြည်သူ အကျိုးတစ်ခုခု ထိခိုက်နစ်နာ နိုင်သည်ဟု ယူဆလျှင် အဆိုပါ မြစ်၊ ချောင်း၊ အင်းအိုင် သို့မဟုတ် ရေမြောင်း ၏ မည်သည့် အစိတ်အပိုင်း သည်

လက်တံမြောင်း၊ လက်တံခွဲမြောင်း နှင့် ရေပေးပြန် အမည် တို့ကို ခရိုင်ဦးစီးဌာနရုံး မှတ်ပုံတင်စာအုပ်တွင် စာရင်း ရေးသွင်းထားရန်၊

- (ဃ) နည်းဥပဒေခွဲ (ခ) အရ တောင်သူများစိုက်ပျိုးရေးရယူ သုံးစွဲ ရေးအဖွဲ့ငယ်တွင် ပါဝင်သော မြောင်းခေါင်းအမည်၊ ကျေးရွာ အုပ်စု၊ ကျေးရွာနှင့် မြောင်းခွဲအမည်တို့ကို ခရိုင်ဦးစီးဌာနရုံး မှတ်ပုံတင်စာအုပ်တွင် စာရင်းရေးသွင်းထားရန်။

၂၈။ တောင်သူများ စိုက်ပျိုးရေးရယူသုံးစွဲရေးအဖွဲ့နှင့် အဖွဲ့ငယ်တို့သည် ဆည်ရေစီမံခန့်ခွဲခြင်းနှင့် ရေဖြန့်ဝေစနစ်များ ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းခြင်းတို့နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဦးစီးဌာနက ဥပဒေနှင့်အညီ ထုတ်ပြန်သော အမိန့်နှင့် ညွှန်ကြားချက်များကို လိုက်နာဆောင်ရွက်ရမည်။

အခန်း(၇)

ကျေးရွာဆည်မြောင်းနှင့်ကျေးရွာရေနုတ်မြောင်းလုပ်ငန်းများ

၂၉။ ကျေးရွာဆည်မြောင်း၊ တာတမံနှင့် ကျေးရွာရေနုတ်မြောင်း လုပ်ငန်း ငယ်များ တည်ဆောက်ခြင်းနှင့် အထူးပြင်ဆင်ခြင်း လုပ်ငန်းများကို နည်းပညာလိုအပ်ချက်အရ ကျေးရွာလူထု လုပ်အားဖြင့် ဆောင်ရွက်ခြင်း မပြုနိုင်သဖြင့် ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးမှ အကူအညီ တောင်းခံလာလျှင် ခရိုင် ဆည်မြောင်းအရာရှိက နည်းပညာပိုင်းအရ ဆောင်ရွက်ပေးရမည်။

- (က) လယ်ကြားမြောင်းဖောက်လုပ်ခြင်း သို့မဟုတ် ပြုပြင်မွမ်းမံ ခြင်းသည် အသုံးဝင် ခြင်း သို့မဟုတ် လိုအပ်ခြင်း ရှိ မရှိ၊
- (ခ) လက်ရှိ လယ်ကြားမြောင်းကို လွှဲပြောင်းရယူခြင်းသည် ပိုမိုကောင်းမွန်သော ရေစီမံခန့်ခွဲမှု ရရှိနိုင်ခြင်း ရှိ မရှိ၊
- (ဂ) လျှောက်လွှာပါ အချက်အလက်များသည် မှန်ကန်မှု ရှိ မရှိ၊
- (ဃ) လယ်ကြားမြောင်းဖြတ်သန်းသည့်အတွက် ကန့်ကွက်ထား ခြင်း ရှိ မရှိ။

၁၉။ ခရိုင်ဆည်မြောင်းအရာရှိသည် နည်းဥပဒေ ၁၈ အရ မြို့နယ် ဆည်မြောင်းအရာရှိကတင်ပြလာသည့် လယ်ကြားမြောင်းဖောက်လုပ်ခြင်း သို့မဟုတ် ပြုပြင်မွမ်းမံခြင်း လျှောက်ထားချက်ကို စိစစ်ပြီး ခွင့်ပြုခြင်း သို့မဟုတ် ငြင်းပယ်ခြင်းပြုနိုင်သည်။ သို့သော် အောက်ပါကိစ္စရပ်များကို စိစစ်တွေ့ရှိပါက ခွင့်မပြုရ။

- (က) လယ်ကြားမြောင်း၏ အလျားသည် မြောင်းရင်းရေဝင်ပေါက်မှ မြေကွက်အထိ မျဉ်းဖြောင့်အတိုင်း နှစ်မိုင်ထက် ပိုရှည်နေ ခြင်း၊
- (ခ) ဆည်မြောင်း သို့မဟုတ် လယ်ကြားမြောင်းမှ ပေးဝေသည့် ရေကိုအပြည့်အဝ ရယူပြီးဖြစ်သော စိုက်ပျိုးမြေများအတွက် နောက်ထပ်လယ်ကြားမြောင်း ဖောက်လုပ်ခြင်း။

၂၀။ လယ်ကြားမြောင်း သို့မဟုတ် လယ်ကြားမြောင်း ဖြတ်သန်းရာ တစ်ဘက်တစ်ချက်ရှိ မြေနှင့် အကျိုးသက်ဆိုင်သူသည် လယ်ကြားမြောင်း အသစ် တူးဖော်ဖောက်လုပ်ခြင်း သို့မဟုတ် လွှဲပြောင်းခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ကန့်ကွက်လိုပါက အောက်ပါအချက်များ ဖော်ပြ၍ ရက်ပေါင်း ၃၀ အတွင်း ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးထံ တင်ပြနိုင်သည် -

- (က) လယ်ကြားမြောင်း ဖြတ်သန်းခွင့်ပြုလိုသည့် မြေနေရာ အပေါ် ကျိုးကြောင်း ဖော်ပြ၍ ကန့်ကွက်ခြင်း၊
- (ခ) လယ်ကြားမြောင်း ဖြတ်သန်းသည့် မြေနေရာပေါ် မူတည်၍ အချိုးကျထည့်ဝင်လိုသည့် ငွေပမာဏများခြင်း၊ နည်းခြင်း၊
- (ဂ) လျော်ကြေး ခံစားခွင့် နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ကျေနပ်မှု မရှိပါက ကျိုးကြောင်းဖော်ပြ၍ ကန့်ကွက်ခြင်း။

၂၁။ ရာသီဥတုကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊ အခြားအကြောင်း တစ်ရပ်ရပ် ကြောင့်သော်လည်းကောင်း ဝန်ကြီးဌာနက စီမံခန့်ခွဲသော ဆည်မြောင်း သို့မဟုတ် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်က စီမံခန့်ခွဲသော ဆည်မြောင်းမှပေးဝေသော ရေပမာဏသည် ရာသီအလိုက် စိုက်ပျိုးသည့် သီးနှံများအတွက်လုံလောက်မှုမရှိပါက ဆည်မြောင်းအရာရှိသည် အောက်ပါ နည်းလမ်းများဖြင့် ဆောင်ရွက်ရမည်-

၂၇။ ဥပဒေပုဒ်မ ၃၀ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်အရ ဆည်ရေကို အကျိုးရှိ ထိရောက်စွာ သုံးစွဲနိုင်ရန်နှင့် တောင်သူလယ်သမားများ ထိန်းသိမ်းရမည့် လယ်ကြားမြောင်းပြုပြင်ခြင်း၊ ရေပေးဝေခြင်း၊ အငြင်းပွားခြင်း ကိစ္စရပ်များကို ကြီးကြပ်ရန် ဦးစီးဌာနသည် တောင်သူများ စိုက်ပျိုးရေ ရယူသုံးစွဲရေး အဖွဲ့နှင့် အဖွဲ့ငယ်များကို အောက်ပါအတိုင်း ဖွဲ့စည်းပေးရမည်-

- (က) တောင်သူများ စိုက်ပျိုးရေ ရယူသုံးစွဲရေးအဖွဲ့ကို မြောင်းမခွဲ၊ လက်တံမြောင်း၊ လက်တံခွဲမြောင်း နှင့် ရေပေးပြန်များအလိုက် တောင်သူများ စိုက်ပျိုးရေ ရယူ သုံးစွဲရေး အဖွဲ့ငယ်များ၏ ခေါင်းဆောင် မြောင်းခေါင်း တစ်ဦးစီ ပါဝင်၍ ဖွဲ့စည်းရန်နှင့် အဆိုပါ အဖွဲ့၏ ခေါင်းဆောင် နှင့် ဒုတိယခေါင်းဆောင်ကို အဖွဲ့ဝင် မြောင်းခေါင်းအများစု၏ သဘောဆန္ဒဖြင့် ရွေးချယ်ရန်၊
- (ခ) တောင်သူများ စိုက်ပျိုးရေရယူသုံးစွဲရေးအဖွဲ့ငယ်ကို လယ်ကြား မြောင်းတစ်ခုချင်းအလိုက် ဆည်ရေအသုံးပြုသူ တောင်သူ များအားလုံး ပါဝင်ဖွဲ့စည်းရန်နှင့် အဆိုပါ အဖွဲ့ငယ်တစ်ဖွဲ့ စီတွင် အဖွဲ့ခေါင်းဆောင် မြောင်းခေါင်းတစ်ဦးစီကို အများစု ၏ သဘောဆန္ဒဖြင့် ရွေးချယ်ရန်၊
- (ဂ) နည်းဥပဒေခွဲ(က) အရ တောင်သူများစိုက်ပျိုးရေရယူ သုံးစွဲ ရေးအဖွဲ့တွင် ပါဝင်သော အဖွဲ့ခေါင်းဆောင် နှင့် ဒုတိယ ခေါင်းဆောင်အမည်၊ ကျေးရွာအုပ်စု၊ ကျေးရွာ နှင့် မြောင်းမခွဲ၊

ကျိုးကြောင်း ဖော်ပြချက်နှင့်အတူ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်ဆည်မြောင်းအရာရှိထံ တင်ပြ၍ ခွင့်ပြုချက်ယူရမည်။

- (ခ) နည်းဥပဒေခွဲ (က) အရ ခရိုင်ဆည်မြောင်းအရာရှိသည် ရေပေးဝေမှုရပ်ဆိုင်းရာတွင် မြို့နယ်ဆည်မြောင်းအရာရှိမှ တစ်ဆင့် သက်ဆိုင်ရာရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့်ရေသုံးစွဲသူများထံ အနည်းဆုံး သုံးရက် ကြိုတင်အသိပေးရမည်။

၂၅။ ခရိုင်ဆည်မြောင်းအရာရှိသည် ဥပဒေပုဒ်မ ၁၆ အရ လယ်ကြား မြောင်းများပူးတွဲခြင်း သို့မဟုတ် အစားထိုးပြင်ဆင်ခြင်း လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်ပါက လယ်ကြားမြောင်း တစ်ခု သို့မဟုတ် တစ်ခု ထက်ပိုသော လယ်ကြားမြောင်းများမှ ရေပေးဝေမှုကို အဆိုပါ လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ပြီးသည်အထိ ရပ်ဆိုင်းမည်ဖြစ်ကြောင်း သက်ဆိုင်ရာ ဆည်ရေ အသုံးပြုသူ တောင်သူလယ်သမားများသို့ အနည်းဆုံးသုံးရက် ကြိုတင်အသိ ပေးရမည်။

အခန်း (၆)

ဆည်မြောင်းရေသုံးစွဲသူများ၏ အခွင့်အရေးနှင့်တာဝန်များ

၂၆။ ဆည်မြောင်းရေသုံးစွဲသူများသည် စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် အခြားရေသုံးစွဲမှုများ အတွက် ဆည်ရေကို ရယူလိုပါက တည်ဆဲ ရေခွန်နှင့် တာဝန်ခွန်ဥပဒေပါ ရေခွန်ရေခနှုန်းထားများအတိုင်း ပေးဆောင်၍ ရယူ သုံးစွဲနိုင်သည်။

- (က) မြေပြင်အနေအထားအရ ရေရရှိရန် သေချာသည့် စိုက်ပျိုး မြေများကို ဦးစားပေး၍ ဆည်ရေရယူ သုံးစွဲစေခြင်း၊
- (ခ) မြောင်းထိပ်မှ မြောင်းဆုံးအထိ ရေရောက်ရန်ခက်ခဲသော အမြင့်ပိုင်း ကျရောက်သည့် လယ်ယာမြေများ အတွက် ရေလှည့်ဇယား ရေးဆွဲ၍ အလှည့်ကျ ရေပေး ဝေစေခြင်း။

အခန်း (၅)

ရေပေးဝေမှုရပ်ဆိုင်းခြင်း

၂၂။ ဝန်ကြီးဌာန သို့မဟုတ် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် ဆည်မြောင်းအရာရှိသည် အောက်ပါအကြောင်းတစ်ရပ်ရပ် သို့မဟုတ် တစ်ရပ်ထက် ပိုသော အကြောင်းများ ပေါ်ပေါက်လာပါက ခရိုင် ဆည်မြောင်းအရာရှိအား ဆည်မြောင်းမှ ရေပေးဝေမှုကို ရပ်ဆိုင်းရန် ညွှန်ကြားနိုင်သည် -

- (က) တပ်နယ်နိမိတ် သို့မဟုတ် စည်ပင်သာယာရေး နယ်နိမိတ် အတွင်း ကျရောက်သွားသော ဆည်ရေသောက် ဧရိယာကို ရေပေးဝေခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ သက်ဆိုင်ရာ တပ် သို့မဟုတ် စည်ပင်သာယာရေး ကော်မတီက ရေပေးဝေမှု ရပ်ဆိုင်း ပေးရန် ခိုင်လုံသော အကျိုးအကြောင်းဖြင့် တင်ပြလာ ခြင်း၊

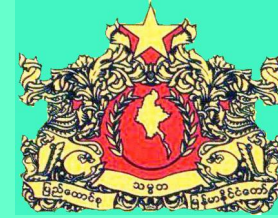
- (ခ) လုပ်ငန်းတစ်ခုခု ဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်သည့်ကာလ အတွင်း ရေပေးဝေမှု ရပ်ဆိုင်းပေးရန် အခြားဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းများမှ အကြောင်းကြားလာခြင်း။

၂၃။ ခရိုင်ဆည်မြောင်းအရာရှိသည် ဥပဒေပုဒ်မ ၂၆၊ ပုဒ်မခွဲ (ဂ)ပါ ရေပေးဝေမှု ရပ်ဆိုင်းခြင်း နှင့်စပ်လျဉ်း၍ -

- (က) ပင်မလယ်ကြားမြောင်းမှ ရေကို လယ်ကွင်းသို့ သွယ်ယူရန် ရေမြောင်းငယ်များ အသင့်မဖြစ်သေးကြောင်း စစ်ဆေး တွေ့ရှိရပါက အဆိုပါ လယ်ကွင်းသို့ ရေပေးဝေမှုကို ထိန်းထားခြင်း သို့မဟုတ် ရပ်ဆိုင်းခြင်းပြုနိုင်သည်။
- (ခ) အလှည့်ကျစနစ်နှင့် ရေပေးဝေမှုကို ကျင့်သုံးသည့်အခါ ရေထွက်ပေါက်များကို အလှည့်ကျပိတ်၍ ရေပေးဝေမှု ရပ်ဆိုင်းနိုင်သည်။
- (ဂ) လက်ရှိစိုက်ပျိုးရေးအတွက် သုံးစွဲနေသည့် ရေပမာဏကို မထိခိုက်ပါက ကျေးရွာ အိမ်သုံးနှင့် ကျွဲ၊ နွား သောက် သုံးရေအဖြစ် သုံးစွဲရန် မြောင်းမကြီး၊ လက်တံမြောင်း သို့မဟုတ် လက်တံခွဲမြောင်းမှ ဆည်ရေများကို ကျေးရွာ ကန်များအတွင်း ရေဖြည့်သွင်းနိုင်သော်လည်း စိုက်ပျိုးရေး သုံးစွဲရေပမာဏကို လျော့နည်းစေပါက ကန်အတွင်း ရေပေး ဝေမှုကို ရပ်ဆိုင်းနိုင်သည်။

- (ဃ) ရေပေးဝေမှုကို ထိန်းသိမ်းခြင်းအနေဖြင့် စိုက်ပျိုးမြေ ဧရိယာကို ရေပြည့်အောင် ရေပေးဝေပြီးပါက ရေထွက် ပေါက်များကို ယာယီပိတ်၍ ရေပေးဝေမှု ရပ်ဆိုင်းရမည်။
- (င) မြစ်ရေကြီးမှုကြောင့် ရေလွှဲဆည်၊ ရေတံခါးများပိတ်သည့် အခါ ရေပေးဝေမှု ရပ်ဆိုင်းရမည်။
- (စ) သဘာဝစိမ့်စမ်းရေနှင့် ရေလျှံတွင်းများ အကြောင်းတစ်ရပ် ရပ်ကြောင့် ရေထွက်ရှိမှု လျော့နည်းလာသည့်အခါ ရေပေး ဝေမှုကို ရပ်ဆိုင်းနိုင်သည်။
- (ဆ) ရေတင်ခြင်းလုပ်ငန်း နှင့် မြေအောက်ရေလုပ်ငန်းများမှ စွမ်းအင် တစ်မျိုးမျိုးဖြင့် ဆည်ရေပေးဝေသည့်အခါ စွမ်းအင် လုံလောက်စွာ မရရှိခြင်းကြောင့်ဖြစ်စေ၊ စွမ်းအင်လည်ပတ် ရန် စက်ယန္တရားများ ချို့ယွင်းခြင်းကြောင့်ဖြစ်စေ ရေပေးဝေ မှုကို ရပ်ဆိုင်းနိုင်သည်။
- (ဇ) တစ်စုံတစ်ခုသော အကြောင်းကြောင့် ရေပေးမြောင်းများ ပျက်စီးမှုဖြစ်ပေါ်ပါက ရေပေးဝေမှုကို ရပ်ဆိုင်းနိုင်သည်။

၂၄။ (က) ခရိုင်ဆည်မြောင်းအရာရှိသည် မည်သည့် ရေပေးမြောင်း သို့မဟုတ် လယ်ကြားမြောင်းမဆို စီမံခန့်ခွဲရေး၊ ပြုပြင်ရေးနှင့် ထိန်းသိမ်းရေး လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရန် တစ်ဆက်တည်း ၁၀ ရက်ထက် မပိုသောကာလအတွင်း ရေပေးဝေမှု ရပ်ဆိုင်း နိုင်သည်။ အဆိုပါ ကာလထက်ပို၍ ရပ်ဆိုင်းရန် လိုအပ်ပါက

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်

ဆည်မြောင်းနည်းဥပဒေများ

